

VAJAT ERP

DOK HO

prokleta srebro

BROJ 124

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKÉ FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA
ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO
PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU
NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO
SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRADENOG OD 14,
18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

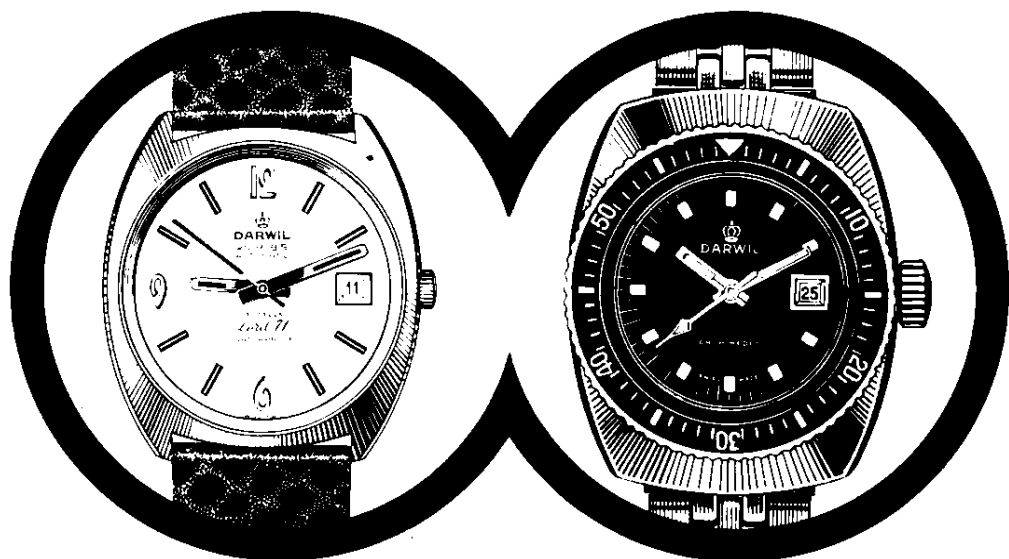
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

**SA UGRAĐENIM DARBLOČKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA
I UDARA**

ČASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI
I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM
KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

**SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM
MESTIMA**

Vilijām Mark:

**PROKLETO
SREBRO**

Naslov originala:
WILIAM MARK:
DER SILBERNE FLUCH"

Copyright 1971 by
Martin Kelter Verlag

Dva jahača pojaviše se na ivici proplanka i baciše pogled prema šumskom useku u kome se nalazio kamp drvoseča.

Jedan od njih, visok čovek širokih ramena i uskih bedara, tamnoputog lica i tamnoplavih očiju, pokazao desnom ispruženom rukom u pravcu logora.

— To je to, Dok.

Drugi je takođe bio visokog rasta, ali nešto mršaviji. Lice mu je bilo bledo mrke boje, aristokratsko, sa ledenoplavim očima. Nosio je veliki crni šešir, kao i njegov saputnik, kratki debeli crni mantil, odelo od crne čoje i belu naboranu košulju, na kojoj beše privezana crna somotska mašna. Pogleda u pravcu ispružene ruke i klimnu glavom.

— To je, dakle, kamp Moreno. Bio sam se već više puta uplašio da ste pogrešili put. Međutim, vi zaista imate dobar nos planinskog vučaka. Ipak je već šest godina proteklo otkako ste poslednji put bili ovde,

a i sada, pod snegom, sve planine liče jedan na drugu.

Čovek na riđem konju nije bio niko drugi, do slavni Misurijanac, Vajat Erp — veliki maršal iz Dodž Sitija. A njegov pratilac — strašni revolveraš i kockar iz Džordžije, doktor Džon Henri Holidej. Dvojica čoveka sa zapada sledili su od pre izvesnog vremena jednu grupu bande „Ljudi sa vešalima”, koja se beše povukla ovde u visoke planine.

Vajat Erp imao je opravdanog razloga da sumnja da je odbegli Lazaro Kapučine, iz kaznenog logora Seskateva, drugi po rangu vođa „Ljudi sa vešalima”, ovde u planinama našao skrovište. Ono što je Vajata Erpa još više podsticalo da krene na put u zavejane šume Stenovitih planina bila je i sumnja, da se možda čak i veliki vođa bande „sivih maski” nalazi sa Kapučinom i ostalima.

Doduše, sneg koji je stalno padao, posle kratkog vremena pokrio

je sve tragove, tako da je pretpostavka da su se „sivoliki“, odnosno „ljudi sa vešalima“ ili „sive maske“, kako su ih još nazivali, mogli da sakriju u kampu Moreno, mogla da bude zaista samo pretpostavka.

Od prepodneva sneg je prestao da pada. U vazduhu čistom kao staklo osećao se mraz, koji je snežnu površinu pretvorio u zamrznutu ledenu koru.

— Prilično je teško privući se kampu — reče maršal zadubljen u misli.

— Dok je dan, čak i isključeno — dodade Džordžijanac.

— Da. A, noću je skoro isto tako opasno, pošto je jedan jedini stražar dovoljan na ovoj svetlucavoj snežnoj ravnici, jer može miljama daleko da se vidi. Pored toga je i pun mesec.

Ali, dva vuka, koja su stajala gore na proplanku šume ispod jela, visokih kao kule i snegom pokrivenih i posmatrala nekadašnji logor drvoseča, bili su čvrsto odlučili da se prikradu kampu.

Oni se povukoše malo od kraja šume, i sjašiše sa konja, očekujući da padne mrak.

Kada je noć razvila svoj crni veo iznad planina, dva čoveka krenuše dalje. Vajat Erp krenu direktno sa kraja šume ka logoru, dok je Holidej izašao iz šume malo zapadnije i pokušavao da se približi logoru iza jednog isturenog brežuljkastog grebena.

Maršal je ostao u sedlu, kako bi nekom eventualnom stražaru pružio što bezazleniji prizor.

Riđan je lagano kasao preko izbledele ledene površine koja je svet-

lucala na mesečini, u sušret kampu drvoseča.

Logor Moreno podignut je pre devet godina od strane jedne grupe drvoseča Vebsterove trgovine drvetom iz Piramida. Godinama se ovde gore u šumama obaralo drveće i odvlačilo u dolini. Ali pre jedno tri ili četiri godine Vebster je ovaj kamp napustio. Čoveku iz Misurija nije bilo poznato zbog čega.

Logor se sastojao od više građevina sa ravnim krovom, poredanih u obliku baraka. Oko njega bila je podignuta jaka ograda. Ona nije samo služila da se ljudi odbrane od snažnog vetra, koji je duvao sa planinskih obronaka, odnosno od snega, koji je u prvo vreme, dok nje nije bilo, sa jedne strane skoro zavejavao njihove barake, kao i od divljih životinja, koje su logor često napadale — već, naročito, da bi drvoseče zaštitila od čestih prepada belih ili crvenih bandi, koje su kamp u prvim godinama postojanja opasno ugrožavale.

Idealno mesto za smeštaj „ljudi sa vešalima“. Mogli su samo sa četiri stražarska mesta, po potrebi i sa tri, da uvek sigurno primete protivnika, pogotovu kada je sneg, i da mu onemoguće da se neopaženo prišunja ogradi.

Radi toga je i čovek iz Misurija odabrao put koji vodi pravo prema ulazu.

Kada se beše približio na otprilike stotinak jardi, sjaši sa konja i pođe lagano napred. Riđan je išao lagano za njim.

Ništa se nije dogodilo.

Čovek iz Misurija približi se ulazu i pažljivo oslušnu.

Ništa se ne pomeri.

Kada je hteo da ih otvori, nije mogao.

Dakle, bilo je zaključano! Jasan dokaz da je nekoga bilo u logoru. Logor u kome ne živi niko, se ne zaključava.

U to čovek iz Misurija začu jedan šum iza kapije, povuče svog riđana odmah uz ogradu i zastade, kako ne bi bio primećen kroz izreze i puškarnice, koje je još od ranije dobro poznao.

Ostao je tako mirno da stoji i čeka.

Možda je prošlo jedno četvrt sata, kad razabra šum što ga je prouzrokovala teška debela drvena reza, koja je bila postavljena sa unutrašnje strane vrata. Sada je dobro čuo i tiho škripanje baglame.

Kapija se malo odškrinu i pojavi se glava jednog čoveka.

Munjevitim pokretom maršal zgrabi čoveka, pritisnu mu ruku na usta i gurnu prema ogradi.

Međutim, bio je to snažan čovek, koji je pokušavao da se svom snagom oslobodi. Pošto se branio i nogama, maršal beše prinuđen da ga munjevito raspali pesnicom, tako da ovaj klonu onesvešćen.

Vajat mu istrže iz džepa maramicu, gurnu mu je među zube, skide mu maramu sa vrata i priveza, kao osiguranje, preko donjeg dela lica. Zatim izvadi iz tašne na sedlu dva kaiša, koje je uvek imao kod sebe, i priveza mu ruke i noge.

Kapija je bila otvorena i, ako je prepad na stražara neko iz logorskog dvorišta posmatrao, stvar ne bi bila baš tako dobra.

Vajat uze svetli šešir sa onesveš-

ćenog stražara i stavi ga sebi na glavu. Zatim se uvuče kroz odškrinuta vrata u dvorište.

Unutra je i dalje bilo sve tiho.

Čovek iz Misurija pažljivo osmotri tamne barake, koje kao da su lebdele kao senke iznad snega, koji je blede svetlucao.

Nikada do sada nije mu kamp Moreno izgledao tako sumoran i napušten, da se ne kaže neprijatan.

On sam proveo je ovde tri zime, radeći sa drvosečama, i poslednje zime, koju je proveo ovde, bio je, čak, od mister Vebstera naimenovan za vođu logora. Bilo je to teško, ali isto tako i lepo doba, koga se čovek iz Misurija rado sećao.

U to vreme kamp je stalno bio ispunjen živošću, iako su se ljudi vraćali umorni sa rada u šumama.

Sada je bilo u njemu mirno kao u crkvi i tmurno. Vrata na barakama delovala su kao širom razjapljene čeljusti, a prozori kao očne duplje.

Čovek iz Misurija zadržao se napred u senci vrata, gde ga tako lako nisu mogli da prepoznaju.

Ali, nije smeo i suviše dugo da se zadržava, pošto je stražar mogao svakog trenutka da se probudi iz nesvesti i uprkos tome, što je imao zapušena usta, da podigne galamuj.

Razdaljina između vrata i prve barake mogla je otprilike da iznosi petnaest ili šesnaest jardi. Hladan, ogoljen prostor, na kome se iz kuće mogao i miš da primeti.

Vajat pomeri oba revolvera prema kukovima i krenu. Nije išao brzo, kako eventualnom posmatraču ne bi pao u oči. Mirnim koracima

išao je u pravcu desne strane prve barake.

Nije imao nameru da ide prema vratima, jer je postojala velika opasnost da naleti na nekoga, koga nije hteo da sretne. Kada je došao do kraja barake, nasloni se na crno-mrko drvo i stade u dubokoj senci od zida.

Mesec je sada lebdeo visoko iznad logora, stvarajući dugačke oštre senke.

Čovek iz Misurija pažljivo je osluškivao u noći.

Nije mogao da čuje ni najmanji šum.

Nastavi da ide duž zida. Kada je stigao do zadnje strane barake, osmotri sledeću baraku preko i kada i tamo ne primeti nikakvu svetlost, pretraži zadnji deo prve barake.

Bilo je sve mirno. Apsolutno mirno.

Čovek iz Misurija pređe možda sedam jardi široki prostor između dve barake, prođe pored druge barake i baci pogled na treću, koja je bila nešto manja i ranije korišćena za čuvanje pribora.

Baš kada je hteo da izađe iz senke druge barake, primeti kako se na desnoj ivici šupe neko pomera. Za delić sekunde beše primetio priliku nekog čoveka, kako se podiže od oštre ivice barake.

Vajat se pribi u tami barake i ostade čekajući.

Međutim i čovek preko na drugoj strani barake je čekao i nije se pomerao.

Minuti su prolazili.

Čovek iz Misurija se bojao da se stražar pred kapijom već davno os-

vestio i da mu je možda pošlo za rukom da jezikom otpuši usta.

Vajat Erp nije imao vremena za gubljenje. Zbog toga se saže i dohvati malo smrznutog snega, napravi jednu grudvu i baci je prema ivici šupe.

Ništa se ne pomeri.

Sasvim slučajno sada primeti da se na drugoj strani šupe za pribor nešto pokrenu.

Bila je to ruka nekog čoveka, podlaktica, sa oružjem u ruci. Verovatno revolver.

Vajat se pomeri još dalje unazad, jer ga je čovek preko mogao lako da pogodi jednim metkom. Sam izvadi svoj sopstveni veliki revolver, sa šestostranom produženom cevi, iz futrole i lagano okrenu doboše.

Bilo je isključeno da napusti ovo mesto ovde, a da ne bude izložen opasnosti da ga čovek, koji je stajao preko, ne ubije.

Zbog toga Vajat odluči da uradi ono što je protivnik uradio. Povuče se još dalje, obiđe oko cele barake i stade na njenoj drugoj strani — odakle, na njegovo najveće čuđenje, drugog ipak nije mogao više da vidi.

Protivnik je imao iste misli.

Vajat se vrati nazad i stade na vratima barake. Pažljivo opipa svojom desnom rukom kvaku.

Vrata nisu bila zaključena.

Maršal se brzo uvuče u mračni hodnik.

Bila je sreća da je ovde tačno poznavao raspored prostorija. Pipajući stiže kroz mračan hodnik do vrata prostorije u kojoj su bili radnici. Ledena hladnoća vladala je u baraci. Bilo je to čudno.

Jer kada su barake bile nastanjenje, onda se ložilo i bilo je vrlo toplo. Čak i u toku noći ne bi se potpuno ohladile. Hladnoću, koja je sada ovde vladala, oni bi zaticali samo kada su se vraćali iz doline ovamo, kako bi ostali u logoru. Baraka je, znači, bila prazna. Za maršala ova je činjenica bila od značaja.

Pipajući dalje kod vrata, dodirnu kvaku i uđe u prostoriju za radnike.

Četiri mala prozora na zadnjoj strani bila su prekrivena velikom paučinom, što je takođe ukazivalo na to da u baraku odavno niko nije ulazio.

Vajat priđe do jednog udubljenja u prozoru i pogleda prema šupi za smeštaj pribora.

Čoveka više nigde nije bilo:

Međutim, čovek iz Misurija ugleda nešto drugo. Levo, od strane ograde, pojavi se odjedanput nekakav pas, veliki kao tele, i muklo zalaja.

Tada se pomeri iz senke od šupe za smeštaj pribora prilika čoveka. Stojao je lako savijenih nogu, držeći u obema rukama uperene revolvere.

Dok Holidej!

Dakle, to je bio onaj čovek, koji je stajao kod šupe sa priborom.

Vajat odmah otvori prozor i reče poluglasno:

— Nazad, Dok! Ovi psi su krvooločni.

Holidej se u jednom skoku vrati nazad.

Međutim, pas je i dalje išao prema njemu.

Kockar skoro nije imao drugog

izgleda, do da ga ubije iz revolvera.

I Vajat beše proturio svoj teški „bantlajn specijal” kroz prozor.

Ali, već prvi metak bi odmah zabunio logor i otkrio dvojicu prijatelja. Čovek iz Misurija divio se ledenoj hladnokrvnosti, kojom je kockar posmatrao vučjaka koji je jurnuo.

Maršal tada proturi glavu kroz prozor i snažno zazvižda, tako da pas odmah promeni pravac i polete u pravcu barake.

Vajat sačeka dok ne stiže pod prozor, a zatim ga raspali teškom revolverskom cevi po glavi. Pas pade duboko onesvešćen u stranu.

Vajat skoči odmah kroz prozor i susrete se sa Holidejom između dve barake.

— Kako ste došli u logor?

Džordžijanac gurnu šešir sa čela.

— To je u stvari bilo prilično prosto. Jahao sam, kao što smo se dogovorili, okolo proplanka. Kada sam došao pozadi iz šume, ugledao sam logor direktno pred sobom. To jest, poslednji deo šume sastojao se, u stvari, samo od žbunja.

To beše stvar sa kojom čovek iz Misurija, naravno, nije mogao da računa, da će šipražje u poslednjim godinama doći skoro do logora.

— I? Niste nikoga sreli?

— Ne. Osim maršala Erpa nikoga. Ukoliko ne računamo ovu džukelu. Ta podmukla strвина čitavo vreme bila je mirna, a, najverovatnije me je već odavno posmatrala.

— To je naročita vrsta vučjaka. — objasni maršal. — Tako, a sada moramo brzo da pogledamo dalje. Ja još uvek imam osećaj da logor nije prazan.

— Da. To mislim i ja.

— To bi mogla da bude samo baraka, koja se nalazi prva napred.

Dok je Dok Holidej ostao da stoji u senci druge barake, maršal ode do prve i podiže jedan prozor.

Odmah se saže.

Ne dogodi se ništa.

Holidej je imao oba revolvera spremna u rukama.

Ali, ostade sve mirno.

Maršal se tada uspravi i pogleda u prostoriju za radnike u ovoj baraci.

Prazna. Takođe i ovde se oseti ledena hladnoća i miris na memlu.

Zar se ovde zadržao samo jedan jedini čovek — onaj koga je maršal napolju ispred kampa savladao?

Vajat otrča do kapije i nađe ga da leži isto onako kako ga je i ostavio. Naže se nad njim i podiže.

— Hajde, boj, otvori oči! Džumbusu je kraj.

Čovek je držao uporno i dalje zatvorene oči, misleći da će moći još uvek da se pretvara da je onesvešćen.

Sada se i kockar pojavi na kapiji i pogleda čoveka, koji je ležao.

— Verovatno da je smrtno ranjen i bilo bi najbolje, ukoliko bih ga ubio iz milosrđa — reče, izvadi revolver iz futrole i zape oroz.

Blef je odmah upalio.

Čovek skoči i pogleda Džordžijanaca skamenjeno.

Vajat ga odreši i izvuče mu maramicu iz usta. Zatim ga gurnu u dvorište i stade pred njim.

— Gde su ti prijatelji, Džoe?

— Nemam ja prajatelja.

— Utoliko bolje — reče Džordžijanac, koji svoj revolver ponovo izvadi i zape za oroz — jer onda vas

bar niko ne zarezuje i ne moramo da se mučimo.

— Ne! — procedi čovek užasnuto. — Govoriću.

— Napred! — zapovedi mu kockar ledeno, ne sklanjajući revolver iz ruke.

— Moji drugovi su odjahali. Mi smo lovci.

— Ha — odgovori kockar grubo — poznata mi je ta vrsta lovaca. Na drugim mestima nazivaju ih banditima.

— Ali, kako tako nešto možete da kažete, mister? Mi smo poštteni lovci.

Maršal ga odjednom zgrabi levom rukom za kraj njegove jakne od krzna i povuče ga k sebi.

— Ti si „čovek sa vešalima”. Pripadaš Lazaru Kapučinu.

Bandit ga ukočeno pogleda škiljavim očima.

— „Čovek... sa vešalima”, Kapučinu? Ne, to je strašna kleveta, mister! Kako tako nešto možete da kažete? Nemam ničega zajedničkog sa Kapučinom. Kunem se. Ja...

— Ne kuni se, Džoe, inače ćeš me upoznati.

— Ko ste vi?

— Imaš pravo tri puta da pogadaš.

Čovek se tada trže unazad i leva ruka mu polete ka opasaču, gde je imao sakriven nož, koga mu čovek iz Misurija još nije bio oduzeo.

— Vi ste Vajat Erp! Sada znam. Vajat Erp i Dok Holidej!

Kockar je držao kolt opet u ruci i ponovo zape oroz.

— Skloni ruku sa noža, Džoe, inače ćeš biti mrtav još ove minute!

Čovek tada primeti svoju grešku. Promuklo reče:

— U redu, imao sam peh. Ali, sa

tim ipak nećete ništa postići, maršale. Nećete pronaći Kapučina. Nikada! Naprotiv, vođa će vas uhvatiti!

Vajat mu priđe, izvuče mu nož iz korice i stavi ga za svoj opasač.

— Slušaj malo, Džoe! Na tvome mestu držao bih jezik za zubima. Tek kada ti je omča oko vrata, onda ti svest izgleda drugačiji. Dakle...

— Omča oko vrata? — promuća bandit, ali zatim odmah prosikta kao zmija: — Nećete me time uplašiti, Erpe! Nemate prava da me obesite!

— Nemam prava da te obesim? Ti si „čovjek sa vešalima"! Pripadaš najopasnijoj bandi zločinaca između Montane i Teksasa. Svaki šerif ima pravo da bilo koga od vas obesi. Znaš ti to sasvim dobro! Poternice, po kojima se sudski traži Kapučino, odnose se i na svakog od vas. Prestani da brbljaš i pređimo na stvar. Gde su ostali?

Bandit saže glavu i procedi muklo kroz zube:

— To nećete od mene nikada saznati!

— O! rajt, onda ćeš umreti.

— Ubijte me slobodno. Videćete da ću bez reči da umrem.

— Ubiti? Ne, to se drugojačije ramladiću. Rekao sam ti već da ćeš na vešala. Ali, sve lepo po redu. Sačekaćeš vreme dok ne dođe do toga. A onda će ti staviti konopac oko vrata. Sasvim lagano poteraće kola ispod tvojih nogu i onda odjednom visićeš i landaraćeš tri jarde iznad zemlje.

— Prestanite! — promuća čovek promuklo. Usne su mu podrhtavale, a kroz telo mu prođe grčevit trzaj. — Šta želite da znate?

— To sam ti već rekao. A pitam te još jedanput: Gde su ostali?

— Odjahali su.

— Aha! Kapučino ih predvodi, zar ne?

— Pa to, valjda, znate! — izbaci bandit jetko.

— A tebe su ovde ostavili da čuvaš logor?

— Da. Kapučino uvek štedi na ljudima.

— Takav utisak u svakom slučaju imam i ja. A sada, konačno, odgovori na moje pitanje: Gde su ostali?

— Već sam vam rekao, maršale. Odjahali su.

Tada pljusnu jedan dobar šamar po zločinčevom licu, tako da mu okrete glavu u stranu.

— Pitanje neću da ponavljam.

Konjokradica iz Teksasa Lari Kejston obori glavu.

Kod „ljudi sa vešalima" nalazio se od pre devet meseci. Sam Kapučino ga je kod Luboka, gore na kraju Ljana, šćepao i u poslednjem trenutku spasao iz ruku jednog šerifa. Lari je verovao da svoju zahvalnost Kapučinu treba da dokaže naročito vernošću. Međutim, Kejston nije bio naročito sposoban čovek i njegov gospodar ga je koristio samo za određene vrste usluga, kao što je sada bila, na primer, čuvanje logora.

— Odjahali su u grad — procedi on poluglasno kroz zube.

„U grad?" — razmišljao je maršal. „U koji grad? Najbliže naseljeno mesto bilo je Larinka Siti, mesto koje se sastojalo samo od šest ili sedam kuća i ležalo jedno trinaest milja severnije od kampa. Drvoseče se ga ranije uvek izbegavale, jer u njemu nije imalo šta da se vidi, a, takođe, i ništa da se kupi. Jedina veza sa spoljnim svetom, koju je

logor imao, bio je put dole prema Piramidu”.

„Mogao je da misli samo na ovaj grad!”

Čovek iz Misurija stisnu zube, tako da se moglo primetiti kako mu se mišići na obrazima pokreću, kao da melju nešto.

Znači siva baraba ga je opet preduhitрила! Kapučino je odveo svoje ljude dole u Piramid! U grad, u kome je znao da Vajat Erp ima prijatelje!

Čovek iz Misurija je tako dugo držao na oku predele dole u dolini reke i kada je bio siguran, da „sivoliki” neće da krenu prema Piramidu, krenuo je ovamo gore u šumovite planine, kako bi posetio logor, za koji je pretpostavljao da je skrovište bande.

A pacovi su opet šmugnuili.

Maršal izmeni jedan kratak pogled sa Džordžijancem, a zatim reče:

— Kapučino je, znači, odjahao za Piramidu.

Holidej klimnu glavom bez reči i priđe još uvek odškrinutim vratima, kako bi bacio pogled prema snežnobelim poljima.

Jedna noćna ptica prelete, lupajući snažno krilima, niske barake kampa Moreno. Negde napolju u šumama cvilla je neka životinja, napadnuta od druge, u borbi na život i smrt. „Čovek sa vešalima” uhvati se nehotice za vrat. Mislio je na grubi konopac od kudelje, koji bi trebali da mu stave oko vrata.

Tada podiže glavu.

— Rekli ste mi da imam šansu, Erpe. Ako je tako, onda želim da vas o svemu obavestim. Dakle, šta želite da znate?

— Kada je izjahao?

— Rano u zoru.

— Kada je kod vas bio sudija Gordon?

— Prekjuče.

— Ko mu je dao kapuljaču? — Pitanja su pljuštala strelovito.

Bandit nije imao kad da razmišlja.

— Kapučino — odgovori odmah.

— Da li je bila crna na vrhu?

— Ne! Šta vi mislite? Kod nas samo jedan čovek ima kapuljaču sa crnim vrhom.

— Da, znam. Vođa, zar ne?

— Da. I niko drugi ne sme da je nosi.

Nešto kao gordost odjeknu odjednom u rečima zločinca. Ali, Vajat prekide ovu gordost odmah, kada reče:

— Misli na konopac, Džoe, i ne naduvavaj se bez potrebe. A sada moje sledeće pitanje: Gde je vođa?

Bandit obori glavu na grudima.

— Ne znam.

Holidej mu prisloni odmah revolver na rebra.

— Govori, Džoe, inače ti zaista više neće biti potreban konopac.

— To ja ne znam. Bio je u Navaho Polju. Od tada ga nisam više video.

Dva prijatelja iz Dodža pogledaše se zbunjeno.

Veliki vođa tajnog saveza bio je, dakle, ovde u Stenovitim planinama? U Koloradu? Da li je to moglo da bude istina? Onda dugački put od Tombstona dovde nije bio bez koristi. Misao da je veliki vođa mogao još uvek da se zadržava dole u Arizoni i da preduzima izvesne podmukle udarce u Tombstonu nije dala mira čoveku iz Misurija.

Ali, ko mu i sada garantuje da

ovaj „čovjek sa vešalima" govori istinu?

— Koliko vas ima?

— Šest — odgovori zločinac oklevajući.

Pljus! Drugi šamar odjeknu po drugom obrazu.

— Trinaest — promuća tada.

Vajat tada skupi ruke i zgrabi krajeve prljave, krznene, zločinčeve jakne.

— Slušaj, ne igray se i suviše mojim strpljenjem. Ne poznaješ me.

— U redu, onda ću vam ipak reći istinu. Nema nikakve svrhe. Ima nas sedamnaest.

Bila je i to takođe jedna teška laž.

— Dakle, sedamnaest. I, šesnaest ljudi je odavde odjahalo za Piramid?

— Da. Petnaest i Lazi Kapučino.

— I kada su oni krenuli?

— To sam već rekao: u ranu zoru.

Čovek iz Misurija razmišljao je jedan trenutak i odlučio da povede čoveka dole sa sobom u grad.

— A gde ti je konj?

— Nemam konja — procedi bandit iz grla.

— Kome to pričaš! — obrati mu se maršal zapovedničkim tonom.

— Istina je, mister Erp. Dva naša čoveka morala su da otprate sudiju Gordona u pravcu jezera Grinvoter. U povratku napali su ih vuci. Jedan od njih pri tome je izgubio svog konja. U bežanju, na jednoj rupi u ledu, slomio je nogu i morao je da bude ubijen. On je sada uzeo mog konja.

To je delovalo i kao istina, ali, takođe i kao laž.

Kejston se nadao da se maršal neće više gnjaviti sa čovekom koji je bez konja. Ali, pokazalo se, da

je on iskusnog čoveka sa zapada mnogo potcenio.

— Slušaj ti, Džoe! Jašimo kroz tri minuta. Ukoliko tada tvoj konj nije pobegao od vukova, svezaćemo te sa dva laso užeta iza naših konja i odvući ćemo te dole do Piramide.

Čovek se tada okrete i otetura se lagano napred. Maršal pođe za njim, dok je Dok Holidej ostao kod kapije, da čuva stražu.

Levo pored ograde bile su štale. Bile su prazne — osim jednog boksa.

Kejston izvede jednog vranca i baci mu sedlo na njega.

Nekoliko minuta kasnije tri jahača došle su od ivice šume na severu logora, jašući prema istoku u susret dalekom Piramidu.

Kejston je morao stalno da jaše dve konjske dužine ispred dvojice drugova iz Dodža,

Kada su prošli možda jednu milju, zainteresova se čovek iz Džordžije:

— Kako ste znali da on ipak mora da ima konja?

— Zar ste možda verovali da bi se on gore u kampu nalazio bez konja?

— Ne, ni ja nisam to mogao da zamislim. Jer Kapučino nije toliko glup da ostavi jednog čoveka u ovoj samoći bez konja. Pored toga, taj prepređeni pas bi sasvim sigurno radije držao tri konja više, nego jednog manje, u svojoj bandi.

Maršal klimnu glavom.

— Tačno tako sam i ja maločas pretpostavljao.

Put do Piramida bio je dug i vrlo težak. Morali su da prelaze preko mnogih dolina. S obzirom da snežni pokrivač nije svuda bio jednake debljine, propadali su u snegu. Vrlo

često imali su muke da se sa svojim životinjama izvlače iz snežnih nanosa i potom penju uzbrdo.

Kada je konačno počelo da sviće, ugledaše u daljini crveni odsjaj plamena.

Taman behu dospeli do jednog uzvišenja, kada maršal pogleda ukočenog lica prema istoku.

Holidej ga pogleda sa strane i ne reče ništa.

Kejston je buljio tupo pred sobom u sneg. Odsjaj plamena nije još primetio.

— To je Piramid — pređe tiho preko maršalovih usana. — „Ljudi sa vešalima” su već na delu. Verovatno da smo opet zakasnili. Napred.

Oni požuriše preko jednog obronka, jašući kroz dolinu, koju je ledeni vetar sa severa napravio i čija je ledena kora bila tako tvrdo smrznuta, da su mogli bez brige u jakom tempu preko nje da galopiraju. Na taj način su brzo napredovali, i kada se opet uspeše na jednu uzvišicu, ugledaše plamen mnogo jasnije.

Poslednje zvezde su već počele da blede, dok je mesec već odavno zašao iza šumovitih vrhova planina.

Zastadoše opet na obronku na kraju šume i pogledaše dole u dolinu, u kojoj se nalazio grad, koji je kao na dlanu ležao pred njima. Grad od svojih četrdeset ili pedeset kuća, isto toliko ambara, dve crkve i tri velike strugare.

Piramid. Nekada najviši grad u ovom delu Stenovitih planina i poslednje mesto do koga su dolazili lovci bivola i trgovci krznom, lovci životinja sa krznom i postavljajući zamke. Lep planinski grad koji je

danas doživio svoje najcrnje dane. Na tri mesta u gradu besneo je još uvek viliki požar.

Vajat Erp i Dok Holidej poteraše svoje konje kasom. Jahali su odmah iza skitnice, koga su odavde poterali u oštrom tempu prema gradu.

Vajat Erp video je odozgo tačno mesto požara i znao je gde se ona nalaze. Bilo su to obe Vebsterove strugare, kao i veliko imanje usred glavne ulice, odmah pored većnice i prezbiterijanske crkve, kojem je Hari Vebster živio sa svojom porodicom.

„Ljudi sa vešalima” su, dakle, ponovo zadali udarac!

I, opet su postigli pun pogodak. Kao što su pre nekoliko nedelja, dole kod Traperskog jezera u oblasti Garfilda zapalili planinski ranč Sama Vintera i potpuno ga uništili, kao što su u Šošonu pansion za izdavanje En Brinkli, pretvorili u prah i pepeo, tako su sada ovde počinili svoje razarajuće delo. Samo, što je ovoga puta stradalo i jedan nevini ljudski život.

U strugarama, doduše, nije niko ozbiljnije povređen, ukoliko se izuzme nekoliko manjih opekotina, koje su pretrpela dva stražara prilikom gašenja.

Ali, u kući Hari Vebstera stradalo je jedno dete u plamenu. Mala Miriam Vebster našla je smrt. Ona je bila jedino unučić sedog trgovca drvetom i ljubimica čitave porodice. Strahoviti udarac za predobre ljude.

Skoro jedna trećina stanovništva Piramida bila je zaposleno u njegovim radionicama drvetom i zbog toga tugovao je celi grad, zajedno sa Hari Vebsterom. Smrt male Miriam bio je za sve jedan strašan udarac,

tako da je skoro i propast tri strugare bacio u senku.

Bilo je devet časova pre podne kada je čovek iz Misurija ušao u dvorište šerifove kancelarije.

Jedan sedokosi čovek širokih ramena, zdepaste snažne konstitucije i garavog lica, pojavi se na vratima štale, podbočivši se rukama o bedra. Na levoj strani njegove, krznom postavljene, jakne blistala je petokraka šerifova zvezde.

— Šta želite?

Odjednom šerifovo lice se ozari. Pređe levom podlakticom po očima, a, zatim prođe rukom kroz kratko podšišanu sedu kosu.

— Svemogući bože! Vajat Erp! To ipak ne može biti istina! Vajat Erp i Dok Holidej! Prokletstvo, to se zove iznenađenje!

On se pomeri i teškim korakom priđe čoveku iz Misurija, koji tek što beše sjašio iz sedla. — Mister Erp! — Stište mu obe ruke. — Maršal! Ukoliko to nije iznenađenje, neka me smesta nazovu Eustahijem! Koji vetar vas je ovamo doneo? To je iznenađenje! Zna li šta se noćas dogodilo?

— Da. Mogu da zamislim.

— Websterov posed je potpuno uništen. Sve tri strugare i njegova velika kuća, sa celokupnim dogradnjama i štalama. A, najgore od svega je, da je jedno dete stradalo u plamenu. Mala Miriam, njegova unuka.

Čuteći su posmatrali šerifa. Njegov pogled se odjednom zadrža na Kejstonu.

— Ko je taj?

— Jedan, koga bih želeo da vam predam na vašu dalju nadležnost, šerife.

Kejston je smešten u zatvor.

Vajat Erp, Dok Holidej i Baster Keri stajali su u kancelariji gledajući nemo jedan u drugog.

Keri je ostarao od poslednjeg Vajatovog dolaska u Piramid. Tada je Keri bio samo pomoćnik šerifa. Ali, pre godinu i po dana tadašnjeg šerifa ubio je jedan pijani postavljac zamki u glavnoj ulici. Od tada šerifovu zvezdu u Piramidu nosi Baster Keri.

On pogleda čoveka iz Misurija upitno.

— Šta ćete sada da radite, maršale?

— Da, to je jedno takvo pitanje, Keri — odgovori maršal. — Naravno, prvo ću potražiti Webster, a, zatim se vratiti u planine.

— Hoćete da idete za bandom?

— Da. Već nedeljama ništa drugo i ne radim, šerife.

— I, vi ste zaista ubeđeni da su to „ljudi sa vešalima“?

— Da. Nepokolebljivo. A, Lazaro Kapučine je kod njih.

Šerif teško proguta pljuvačku i uhvati se za grlo.

— To je čudovišno — procedi on muklo. — Lazaro Kapučine i „ljudi sa vešalima“.

— A, ako imamo sreće, ukoliko se to može nazvati srećom — dodade maršal — još jedan je sa njima, naime, vođa lično!

Šerifove oči zablistaše.

— Sivi vođa? To bi bilo nešto.

Tri četvrt sata kasnije stajao je čovek iz Misurija u ulazu velikog „Kolorado“ hotela, u kojem je svojevremeno stanovao sa Dokom Holidejem, pre nego što se sprijateljio sa Harijem Websterom.

Plavokosi čovek za recepcijskim stolom skide, zaprepašćen, svoje

naočare sa debelim staklima sa očiju, očisti ih maramom, stavi ih ponovo i podiže glavu.

— Grom i pakao! Vajat Erp.

Maršal pride do njega i reče:

— Čuo sam da je mister Vebster ovde zakupio nekoliko soba?

— Da, pomislite samo, mister Erp, nešto se strašno dogodilo...

Vajat odmahnu rukom.

— Znam. U kojoj je sobi mister Vebster?

— On lično živi u sobi broj sedam. Treba li ja da pođem gore?

— Ne, hvala, idem sam.

Vajat ode preko debelog zelenog tepiha na gornji sprat. Na vratima je stajao veliki broj sedam, izrađen od mesinga. Zastade pred njima.

Pokuca.

Devojka, svojih sedamnaest godina, bledog, pegavog lica, mu otvori, pogledavši upitno visokog čoveka.

— Da, molim?

— Da li bih, molim vas, mogao da govorim za trenutak sa mister Vebsterom?

Iz pozadine velike sobe tada skoči sa stolice jedan čovek i krenu žurnim koracima ka vratima.

— Taj glas! — Vajat Erp... To ipak nije istina! — Obema rukama pritište on desnu maršalovu ruku na grudi. — Mister Erp, nebo vas je poslalo.

Čovek iz Misurija dopusti čutke da sedi trgovac drvetom izrazi svoju dobrodošlicu.

Zatim pozdravi ostale članove porodice, Vebsterovu suprugu, njegovog sina Džordža i sedamnaestogodišnju Lusil. Pre nego što je maršal mogao bilo šta da upita, trgovac drvetom mu objasni:

— Bili su kod mene u kancelariji pre dan i po neki krivonogi mladić

i jedan mršavi dugajlija sa kukastim nosom. Zahtevali su osam hiljada dolara. Pitao sam ih da nisu možda poludeli. Međutim, rekoše: Osam hiljada dolara ili kuća će ti biti zapaljena. Pozvao sam svog činovnika, koji je odmah otišao kod šerifa. Ali, kada je Keri došao, ta dvojica su već uhvatili maglu. Tja, Vajate, prošli su moji najbolji dani, inače bih sam ta dva lupeža uhvatio.

— Pretpostavljam, mister Vebster, da ih niste ozbiljno shvatili, — raspitivao se čovek iz Misurija.

Trgovac drvetom klimnu glavom.

— Da. Na žalost tako je. Nisam uopšte dovoljno ozbiljno shvatio, inače bih preduzeo nešto da ih neko prati. Bilo je sigurno moguće da ih čovek negde uhvati!

— Nisam baš tako siguran u to — odgovori maršal. — Jer „ljudi sa vešalima” računaju sa svim.

— „Ljudi sa vešalima”? — Uzviknuše Vebsterovi svi u glas.

Dvadesetpetogodišnji Džordž pride maršalu.

— Mister Erp, moja kći našla je smrt u požaru. To je strašno. Moja žena leži u susednoj sobi sa nervnim napadom, mi se svi borimo za njen život. A, sada nam kažete da su „ljudi sa vešalima” podmetnuli požar?

— Da, mister Vebster, žao mi je, što moram da vam to kažem. To su „ljudi sa vešalima”. A, pored toga, strahovito sumnjam da je u osnovi to sve zbog mene.

Beše skinuo šešir, okrećući ga svojim snažnim pocrnelim rukama.

Vebsterovi su ga posmatrali ništa ne shvatajući.

— Zbog vas? — konačno se pre-

vali preko ispućanih usana trgovca drvetom. — Kako zbog vas?

Vajat podiže glavu i pogleda u mrke oči starog čoveka.

— Borim se već mesecima protiv „ljudi sa vešalima”. Jednom u Tombstonu umalo mi nije pašlo za rukom da uhvatim njegovog vođu.

— Da. Čitao sam o tome — podseti se sada i stari trgovac.

A, njegov sin dodade:

— Ja sam, čak, čitao da ste dole u Nakou i u drugim gradovima vodili dobru borbu sa njim. Ali, šta bi to trebalo da ima zajedničkog sa nama?

— Pokušavaju da me pogode, kroz nedaće mojih prijatelja. Iznenada sam obavešten od jednog svog prijatelja, koji živi dole u blizini Šošona kod Traperskog jezera, da mu je ranč izgoreo do temelja i da mu je od strane bande naloženo da u najkraćem vremenu položi osam hiljada dolara.

— Osam hiljada dolara! — ote se Džordžu.

— Da, osam hiljada dolara. Isti zahtev, koji su i vama postavili. Rančer Vinter je moj stari prijatelj, te me je zamolio da mu pomognem. Sa Dokom Holidejom krenuo sam za Šošon, a već sam morao da ustanovim da je jedan drugi čovek iz mog kruga poznanika, stradao na sličan način. Jedna žena, koja je vodila veliki hotel u Šošonu.

— En Brinkli? — reče stari Webster iznenađeno.

— Jeste li čuli o tome?

— Da. Ja je i poznajem. Bio sam s' proleća dole u Šošonu i odseo sam u njenom hotelu.

— Ona leži u jednoj maloj kući dole u gradu, smrtno ranjena — nastavi maršal.

Za trenutak nastade tišina, a zatim stari Webster upita:

— A „ljuda sa vešalima”?

Iz grla čoveka iz Misurija začu se hrapav glas:

— Da, „ljudi sa vešalima”! Gde su? Svuda gde god sam se pojavio, bili su tu, a onda iščeznu. Namamili su me gore, na obronke Vajt river visoravni, na Navaho Polje, u jedan usamljeni ranč. Zatim su me vukli gore po ogromnoj visoravni, a, potom opet u dolinu. Od Jampe do jezera Grinvoter, a, posle gore u kamp Moreno.

— Kamp Moreno?

— Da, u kamp Moreno. Ovaj logor banda je sebi uzela za skrovište. Lazaro Kapučine ostavio je jednog stražara, koga sam uspeo da savladam. I, opet sam stigao kasno. Jer, od njega sam saznao da je Kapučino, sa svojim ljudima, odjahao za Piramid.

Websterovi su gledali nemo pred sebe.

Tada stari odjednom priđe maršalu i stišće mu ruku.

— Mister Erp, mnogo vam zahvaljujem što ste došli. Ali, mislim da se brinete bez potrebe. To je pučka slučajnost, da su pogođeni baš ljudi koje vi poznajete. Razmislite samo koliko je mnogo ljudi pogođeno od strane „sivolikih” do sada, ljudi, koje vi uopšte ne poznajete.

— To je u redu. Ali, lanac, na kome se u poslednje vreme niže članak, za člankom, ne izgleda mi kao slučajnost.

— Ali, zbog čega bi vođa bande taok nastupao?

— To i sam ne znam još. U početku sam sumnjao da vođa bande želi da me odvuče iz Tombstona. Ali, čovek, koga sam uhvatio u

kampu Moreno, objasnio mi je da je veliki vođa potražio svoje društvo u Navaho Polju. To znači, dakle, da je i on u Koloradu.

— Ali, ja to sve ne razumem, mister Erp — reče mladi Vebster. — Ipak je isključeno, da vas je banda namamila iz Arizone, kako bi se sa vama borila, ovde u Koloradu. Ne mogu da zamislim da se ljudi, koji svi vode poreklo sa toplog juga, osećaju ugodno ovde gore u ledenim, zavejanim planinama! Nije baš tako jednostavna stvar jahati ovuda okolo. I za nas, koji smo oдавде, predstavlja uvek jedan napor, proći preko planina zimi. Banda bi morala da bude potpuno poludela, kada bi ravne tople krajeve na jugu menjala za zavejane planine sa surovom klimom ovde.

— Poludela? — ponovi maršal. — Ne, Džordž, veliki vođa nije lud. Ni on — ni Kapučino, takođe. Nešto drugo imaju na umu. Kada bih samo znao šta!

— Pa, šta ćete sada da preduzmete?

— Moram nazad u kamp Moreno.

— Idem sa vama, — reče Džordž odjednom.

— Ne, mister Vebster, na žalost, ne mogu da vas povedem sa sobom.

— Pa, zbog čega ne? — Tamno rumenilo obli lice mladog čoveka. — Imam ipak prava na to da sledim tog zločinca, da jašim na vašoj strani gore u planine, kako bih se borio sa bandom.

— Ne, mister Vebster, ne mogu da vas povedem sa sobom.

— Zbog čega ne?

— Zbog toga jer to nije stvar za vas, Džordž. Pogledajte, vi ste trgovac, mlad čovek, koji je tek stupio u život i čiji je svet drvo i sve što

je sa njim u vezi. Ali ono, što mene gore u planine vodi, jeste borba, krvava, nemilosrdna borba.

Mladi Vebster pogleda maršala ozbiljno u oči.

— Mister Erp, vi me potcenjujete. Ja sam zdrav i snažan. Dobro rukujem puškom i dobar sam jahać. Kao što je drvo moj svet, tako su isto i planine moj zavičaj. Pitajte mog oca.

Ovaj se beše okrenuo i gledao je kroz prozor niz belu ulicu.

— Ne znam, Džordž, da li da se složim sa tobom. Pre sam sklon da prihvatim da uradim onako, kako maršal kaže. On me je jedared već posavetovao i ja ga nisam poslušao. A posle toga morao sam gorko da se kajem. Tebi je poznato da je on, pre sedam godina, jedanput našoj porodici pomogao da se izvučemo iz jedne teške situacije. To nisam mogao nikada da ispravim. Jednostavno zbog toga, jer mi on nije pružio prilike za to. Ali, Džordž, ne bih zaista želeo da on mora da me proklinje. Ostani ovde, mladiću.

Mladić steže pesnice.

— Ne, oče, idem sa njim — reče, isturivši bradu. — Jašiću gore sa maršalom u planine, da bih uništio bandite, koji su mi ubili ćerku!

— Žao mi je, mister Vebster — odgovori maršal hladno. — Ali, neću vas uzeti sa sobom.

Preko lica mladog čoveka prelete senka.

— Ol rajt — reče prigušenim glasom. — Onda ću da jašim sam. To jest, sa mojim prijateljima. Ima dosta ljudi u Piramidu, koji bi sa mnom jahali i u pakao.

— Najozbiljnije vas upozoravam — odgovori maršal.

Ali, mladi Džordž Vebster nije hteo da odustane od svoje namere. I niko u ovom kraju nije tada ni slutio da će porodica Vebster, kroz najkraće vreme i drugog mrtvog da oplakuje.

Vajat Erp beše uložio dosta truda da uzbuđenog mladog čoveka uzavrele krvi odvрати od njegove namere, ali bez uspeha. Džordž Vebster izjahao je još istog dana iz grada.

Jahao je sam. Ljudi, za koje se nadao da će ga pratiti, nisu bili spremni da pođu sa njim. Saznanje da su to bili „ljudi sa vešalima“, koji su podmetnuli požar, bilo je dovoljno da i oni najhrabriji od njih odustanu. Ko je bio toliko umoran od života, da bi jahao gore u planine, u susret udaljenom kampu Moreno, da bi se izložio opasnosti, da bude na svakoj jardi napadnut od opasne bande „ljudi sa vešalima“?

U poslednje vreme već više puta bilo je objavljivano u novinama da je tajni savez bandita prešao iz Arizone ovamo u Kolorado. Ranije su se izveštaji o zlodelima maskiranih ljudi u Arizoni čitali sa osećajem potajne jeze, koja se oseća, kao kada se čita o nekom ratu u nekoj dalekoj zemlji i koji čoveka tako dugo ne uzbuđuje, sve dok ne dođe do njegove sopstvene zemlje, pred njegova sopstvena vrata.

A sada je, dakle, htela ova opasna organizacija zločinaca, ne samo da pruži svoje pipke u planinsku oblast Kolorada, već, šta više, da pošalje ovamo i jezgro svoje bande? Ukoliko se, zaista, vođa bande nalazio ovde gore u Koloradu, onda je zemlji pretilo još vrlo mnogo zla.

Pomoć vojske se ovde nije mogla da očekuje. Utvrđenja su se nalazila dole u ravnici, oko Denvera, Kolorado Springsa i Puebla. A, svaki grad imao je samo po jednog čuvara zakona, koji je u najboljem slučaju imao dva pomoćnika, koji su bili neophodni u gradovima. Nije se mogla sastaviti grupa, koja bi jurila bandu po planinama. „Sivoliki“ su na taj način uživali potpunu slobodu.

Za njih je bio u stvari opasan samo jedan vuk — maršal iz Dodž Sitija, Vajat Erp, koji je sa svojim pratiocem, Dokom Holidejom, bio stalno bandi na tragu.

*
* *

Kada je maršal napustio hotel i došao nazad u kancelariju nije zatekao čoveka iz Džordžije. Šerif je stajao iza pisaćeg stola.

Na svoje iznenađenje maršal primeti da je on stavio svoj šešir na glavu i obukao svoj krzneni mantil. Vinčesterka mu je visila preko leđa, a levom rukom pokazivao je na više kožnih torbi, koje su ležale na stolu.

— Može da se krene, maršale.

— Da se krene? Kuda?

— Kuda? U planine...

— Vi idete sa nama? — upita Vajat zabezeknut.

— Naravno.

— Gde je Dok?

— Mislim da je otišao preko kod „Krive sekire“.

Čovek iz Misurija napusti bez reči kancelariju, pređe ulicu i otvori vrata od krčme, u kojoj je koc-kar, u svoje vreme, provodio mno-

ge noći za zelenim pokerskim stolom.

Uprkos ranim prepodnevničkim časovima bila je krčma, nalik na crevo, skoro do poslednjeg mesta popunjena. Lovci na životinje sa krznom, postavljajući zamke i njima slični, visili su na svojim stolicama, nemajući ničega važnijeg da rade, do da svoje dolare potroše u kockanju.

Na svoje čuđenje ne zateče maršal Džordžijanac ni za jednim od stolova, već ga primeti kako stoji naslonjen u začelju šanka i gleda u čašu brendija, koja je bila pred njim.

Na prednjoj strani šanka bilo je naslonjeno najmanje dvadesetak ljudi.

Maršal prelete pogledom preko njihovih lica, tražeći pogled čoveka iz Džordžije.

Ovaj mu pokaza kratkim pogledom na jednog čoveka srednje visine, koji nije stajao tako daleko od njega pored šanka, kako, oslonjen laktovima, gleda ukočeno pred sebe.

Čovek iz Misurija baci jedan brzi pogled u ogledalo iznad šanka, i, kada čovek, koga mu je Dok Holidej pokazao pogledom, malo podiže glavu, čoveku iz Misurija se umalo ne otrže uzvik od zaprepašćenja.

Čovek je imao bledo, žućkasto lice, na kome je rasečena usna delovala odvratno. Oči su mu bile tvrde i prodorne, a uši klempave.

Nije prošlo još ni punih osam dana otkako su Vajat Erp i Dok Holidej, gore u dvorištu napuštenog ranča Navaho Fild, pronašli mrtvog čoveka, srednje visine, kle-

mpavih ušiju, žućkastog upalog lica, prodornih očiju i velike rasečene usne, ispod grede jednih vešala! Čovek, koji je bio oslonjen na šank, bio je u dlaku isti, kao onaj što su ga videli mrtvog.

Čovek iz Misurija krenu lagano i ugura se između čoveka sa rasečenom usnom i suseda sa njegove desne strane.

Čovek sa rasečenom usnom se uspravi, baci novac na šank i pođe prema vratima od dvorišta. Nije ih gotovo još ni zatvorio, kada Džordžijanac krenu za njim.

Vajat Erp izađe iz krčme kroz glavni ulaz sa ulice.

Čovek sa rasečenom usnom stade na sred dvorišta i odjednom se osvrnu. Njegove tvrde, prodorne oči, pripiše se na hladno lice čoveka iz Džordžije.

— Šta hoćete od mene?

Dok Holidej stajao je gore ispred stepenice, fiksirajući čoveka hladnim pogledom.

— Ko ste vi?

Čovek se obrecne na kockara.

— Šta se to vas tiče?

Dok Holidej beše primetio da je maršal ušao kroz otvorena vrata u dvorište. Čovek sa rasečenom usnom nije mogao da ga vidi, jer je maršal bio iza njega. — Reći ću vam zbog čega me se to tiče — odgovori Holidej. — Nema ni nedelju dana kako sam gore, u Navaho Polju sahranio jednog čoveka, koji je u dlaku isti kao vi.

Čovek odjednom preblede kao kreč. Ruka mu polete ka revolveru, sa namerom da izvadi oružje. Međutim, ma koliko da je to brzo uradio, nije to bilo dovoljno brzo za fantomskog strelca iz Džordžije. U

desnoj ruci Doka Holideja već je svetlucao poniklovani revolver sa drškom od slonovače.

Čovek sa rasečenom usnom razvuče usta na odvratan način, a lice mu dobi oblik jedne jedine grimase.

— To nije bilo rđavo, burazeru. Trik morate da mi pokažete.

— Ko ste vi?

— Zovem se Bens.

— Odakle ste?

— Iz Rio Blanka.

— Kako je samo moguće da se takvo lice može dva puta da vidi — reče poluglasno Holidej. — Vi mora da ste brat blizanac čoveku, koga sam našao mrtvog u dvorištu ranča.

Čovek sa rasečenom usnom poseže rukom opet ka oružju, ali se predomisli.

— Nemam ja brata.

Podrugljiv smešak prelete preko kockarevog ozbiljnog lica.

— Morali biste malo bolje da razmislite, mister Bens. Brata ste sigurno imali.

— Žao mi je, ali ne mogu da vam pomognem. — Tada Bens odjednom podiže glavu i prosikta: — A pored toga želeo bih rado da znam šta se mene uopšte sve to tiče. Baš me briga za umrlag u Navano Pintu.

— On je bio zločinac; pripadao je bandi „ljudi sa vešalima”.

Bens se skameni i obori pogled.

— Zločinac? Ne, to ne može biti. To znači...

— Od kada tražite vašeg brata, mister Bens?

Čovek sa rasečenom usnom odjednom podiže ponovo glavu i iskezi zube. Izgledao je odvratno, sada kako se namestio, sa isturenom

glavom i stisnutim pesnicama, crvenim podbulim očima i usnama, koje su podrhtavale.

— Ne tražim ga! Ne tražim ga!

— Ne morate da vičete, Bens. Ja čujem dobro.

Čovek iz Rio Blanka krenu tada brzo dva koraka napred, isturi opet glavu na svojstveni način, steže pesnice i zaurla:

— Šta hoćete od mene? Nemate ni najmanjeg prava da me uznemiravate! Pustite me na miru, čoveče! Šta vi uopšte uobražavate da mene...

— Rekao sam vam da treba lakše da govorite! — odbrusi mu Džordžijanac poluglasno, pri čemu polako siđe niz stepenice i krenu prema njemu.

Bens se povuče dva koraka unazad i stade malo sagnuto. Prste je ispružio kao kandže, a glavu malo savio u stranu, što je njegovom izgledu nije uopšte doprinelo da izgleda bolje.

— Stanite. Kažem vam, imate da stanete! Inače će se svašta desiti!

— Desilo se, već dovoljno, Bens — ućutka ga kockar.

— Šta se desilo? Hej? Pa čak i da je taj čovek moj brat, šta me se tiče?

— Vas se, možda, ne tiče, Bens. Ali se tiče drugih ljudi. Vaš brat pripadao je bandi, koja je ovde u protekloj noći počinila zločin i zapalila tri velika imanja.

Bens se povuče još jedan korak unazad i sada nije bio više od tri koraka udaljen od maršala, a da to nije ni znao.

— Šta bi to trebalo da znači — promuca. — Hoćete li možda da kažete da su „ljudi sa vešalima”... bili ovde?

— Da. To hoću time da kažem, Bens. A to i vi znate.

Njegovo lice nije moglo da bude bleđe. Kao tamnocrveni izrez stajala je velika rasečena usna na njemu.

— Pustite me na miru! Nemam sa vama ništa.

U tom trenutku nalgo se baci unazad i pokuša da u padu izvuče kolt.

Ali maršal se nađe kraj njega, izbi mu oružje iz ruke, zgrabi ga za okovratnik i tresnu ka zidu.

Bens ga ukočeno pogleda očima koje su opasno plamtele.

— Vajat Erp! — izmače mu se. — Neka te đavo nosi!

Maršal ga po kratkom postupku uhvati za ruku i odvuče preko u zatvor.

Šerif pogleda zbunjeno čoveka iz Misurija.

— Prokletstvo, već mesecima nisam nikoga uhapsio. A vi tek što ste došli, pa ih već imamo dvojicu unutra.

Vajat predade šerifu uhapšenog. Kada se Keri vrati, maršal primeti:

— Poručite vašem pomoćniku da ima da nam svojim životom garantuje za ovog čoveka.

— Mom pomoćniku? — Keri provuče nelagodno ruku oko okovratnika. — Čujte, malo je nezgodna situacija sa pomoćnikom. To je čovek od svojih šezdeset i pet godina.

— I nemate više nijednog? — raspitivao se maršal.

— Imam jednog mladića od osamnaest godina. Ali, pola vremena provodi u krčmi. Zbog toga sam ga pre nekoliko dana najurio.

— Žao mi je, Keri — reče mar-

šal. — U tom slučaju ne možete sa nama.

— Šta to ima da znači? — gundao je šerif.

— To ima da znači da je vaša dužnost da ostanete ovde u gradu.

Iako mrzovoljno, stari je bio prinuđen da se povinuje ovoj neminovnosti. Tako je rado želeo da zajedno sa slavnim maršalom Erpom, odjaši u planine, kako bi uhvatio na legalu „ljude sa vešalima”.

Kada su dva prijatelja iz Dodža osedlala svoje konje i popela se u sedla, maršal reče:

— Gde ste primetili Bensa?

— Dolazio je preko iz štale za iznajmljivanje konja i išao prema krčmi. Odatle sam ga sledio.

— Šta mislite o njemu?

Holidej izvadi svoju zlatnu dozu iz džepa i stavi cigaretu među blistave zube. Pripaljujući šibicu o nokat na palcu, odgovori:

— On je bandit...

*
*
*

Dva saputnika iz Dodža izjahaše iz grada gore u šumovitu dolinu Zmijske reke, duž smrznutog snežnog pokrivača, po kome je pre tri-deset četiri godine besnela strahovita bitka sa Indijancima.

Posle jedno pet milja skretala je jedna mala pobočna dolina prema severozapadu. Vajat Erp skrenu svog konja u ovu dolinu.

Holidej, koji je jahao za njim na kratkom rastojanju, jer je put do tada bio prilično uzak, da bi jahali jedan pored drugog, pritera svog konja opet kraj svog saputnika.

— Zar nećete nazad u kamp?

— Ne, Dok, u svakom slučaju za

sada još ne. Kapučino nije iz kampa Moreno jahao pravo za Piramid. Mi bismo bilo gde primetili tragove tolikih konja. Međutim, snežni pokrivač nije bio oštećen.

— Vi sumnjate da je on malo skrenuo prema severu?

— Da. Čak sumnjam da je odjahao za Larinka Siti. Iako ima sa sobom ljude, koji imaju iskustva sa planinom, ipak je on sam čovek sa juga. Kladim se da je i većina njegovih ljudi iz Arizone i da se u planinama ne osećaju kao kod kuće. Iz tog razloga i nije pravo, iz kampa Moreno, krenuo za Piramid. Bilo bi to suviše daleko i naporno za ljude iz tih krajeva. Jahao je preko Larinke Siti, kako bi se u njoj odmorio.

— I — mislite li da ćete ga тамо još zateći?

Maršal slegne ramenima.

— To ne bih mogao da kažem. Ne poznajem sastav njegovih ljudi. Isto tako je moguće, da je većina ljudi, koje ima sa sobom, ipak iz Kolorada. Ali, ja zasnivam svoje mišljenje na tome da on sam nije odavde i da mu klima ne odgovara. Planine, naporno jahanje, gore i opet u doline, preko zaleđenih površina i kroz sneg, ledeni vazduh, sve to mora čoveku, kao što je on, mnogo da smeta.

— Ali, koliko se sećam, ipak je to momak čvrstih kostiju?

— Jeste, ali nije iz ovih krajeva. Računam da je u Larinka Siti ju zastao.

— To onda znači da bismo mi, u ovom pravcu, morali da naiđemo na tragove bande.

— Da. Preseći ćemo put prema Larinki. A ako u međuvremenu ne

padne novi sneg, moramo bilo gde da naiđemo na tragove „ljudi sa vešalima“.

Oko dva sata popodne zaustavi čovek iz Misurija odjednom svog riđana i pogleda prema severu, gde se u belom snežnom polju video tamni trag od istoka prema zapadu.

— Pa, Dok, kako vam se sviđa?

* * *

— Uvek sam govorio: vi imate još jedan nos specijalno za tragove.

U kasu su jahali ka sivim tragovima na snežnoj površini, gde se zadržase. Videlo se dosta tragova od mnogobrojnih konja. Sneg, koji nije bio toliko zamrznut, bio je probijen pod težinom konjskih kopita skoro jedan col duboko.

Maršal siđe sa konja i dobro osmotri tragove. Kada je ponovo uzjahao svog konja, upita ga kockar:

— Pa, ima li ih sedamnaest?

Čovek iz Misurija zavrte glavom i pogleda ozbiljno u pravcu tragova prema zapadu.

— Ne, Dok, ovuda je dva puta toliko ljudi prošlo.

Holidej zbunjeno okrete glavu.

— Preko trideset?

— Da, više od trideset.

Kockar pređe levom rukom preko brade.

— Prokletstvo — procedi kroz zube — onda bi čovek skoro poželeo da nije na pravom tragu.

— Zaista je tako — odgovori maršal. — Ipak, saznanje da imamo posla sa trideset „ljudi sa vešalima“ je sve drugo do ohrabrujuće.

U svakom slučaju, maršal je znao da se nalazi na tragu zločincima, koji su podmetnuli požar u Pira-

midu. To mu je govorio neobičan osećaj u grudima.

Sledili su tragove i Vajat Erp je ustanovio da nisu tako brzo jahali. Ali, u svakom slučaju, trag je bio star osam do deset časova.

Na taj način nije postojala opasnost da ih banditi mogu da otkriju, mada su predeli ovde bili prilično pregledni. Sa jedne uzvišice moglo je da se vidi na obe strane duboke doline.

Kada je počelo da se smrkava, čovek iz Misurija izvede svog konja iz jedne udoline do ivice šume, odakle je mogao da ima dobar pregled ka susednim obroncima visoravni.

Visoravan je mogla da bude široka oko jednu milju i bila je okružena tamnom jelovom šumom. U sredini bilo je malo naseljeno mesto, koje se sastojalo od šest ili sedam kuća, ambara, dogratka i nekoliko šupa.

— Larinka Siti.

Dok Holidej beše se obema rukama oslonio na jabučicu od sedla, posmatrajući kuće pred njim.

Čak dvajalo ih je možda još tri milje u vazdušnoj liniji od malog naselja.

Dva jahača nemo su stajala na ivici šume.

Džordžijanac progovori:

— Imam osećaj da uopšte ne bi bilo nikakvo zlo da mi ovaj Larinka Siti nismo ni upoznali.

Maršal, koji je čitavo vreme čuao, okrete zbunjeno glavu u stranu i pogleda prijatelja.

— Od trenutka, Dok, od kada sam video kuće, imao sam isti osećaj u grudima.

— Svemogućći — odmahnu kockar,

— to bi moglo da bude dobro. Šta mislite, kada bi samo malo pošli u lov na planinsku divljač, ubili po koju životinju sa krznom, a zatim gledali da se najkraćim putem vratimo natrag u Šošon? Odatle ima dobrih veza za Dodž Siti. To mora da je lep grad dole na Arkanzasu. Čiste ulice, čiste kuće, mnogo krčmi, divnih hotela, mnogo ženki sa svih strana sveta, a, pre svega jedna lepa kuća za izvesnog maršala Erpa. I nikakvih planina, po kojima čovek treba da se penetra, da bi sa druge strane, kao budala, morao da silazi.

Čovek iz Misurija beše se oslonio desnim laktom na jabuku od sedla i posmatrao dole ka Larinka Siti. U očima mu je stajao mali smešak. Ma koliko da su kockareve reči mogle da imaju u sebi šaljivi prizvuk — maršal ipak nije prečuo ozbiljan ton, koji je takođe osećao.

Da, bilo je istine u tome. Jurili su nedeljama i mesecima za jednim sivim fantomom, koji je igrao pred njima, kao nekakva varljiva svetlost. Zadavao je udarce uvek kada nisu bili tu i nestajao, kada su hteli da ga uhvate.

— Ima čitav niz čuvara zakona u ovoj zemlji, mister Erp, čija bi dužnost trebalo da bude da se brinu o ološu, koji se okolo muva. U Tombstonu ste dugo vršili svoju dužnost. A Luku ništa draže ne bi bilo, nego kada bi zvezdu, kao nezahvalni teret, tresnuo o sto i odjahao odatle. A vaš posao je dole u Dodž Siti. Bat Masterson i njegovi momci bili bi srećni kada bi ste se vi vratili. A dole za vas ima još uvek dosta posla.

Ovim Holidejevima rečima teško bi se moglo šta prigovoriti. Ali, bilo je nečega u tome što je čoveka iz Misurija vezivalo da bude na tragu „sivolikima”. Nije mogao da se vratiti, pre nego što sazna da je toj zmiji uništio otrov. Morao je da stane za vrat vođi „sivih maski” — njemu i Laz Kapučinu.

Kako je taj zadatak bio težak, znao je danas bolje nego ikada. On je, ipak, već zadao bandi dosta udaraca i u mnogo čemu je osujetio. Pa ipak, siva zmija je živela i dalje, jer su živeli veliki vođa i Kapučino.

Možda je bilo nečega čudnog u tome da je maršal išao za bandom čak ovamo, u Kolorado, u Stenovitim planinama. Međutim, čovek iz Misurija se ipak intimno nadao da će mu biti lakše da juri ovde u planinama ljude iz ravnih predela Arizone. Ali, to se pokazalo kao zablude. „Ljudi sa vešalima” mora da su imali dobre izviđače, a moguće je da su i u sopstvenim redovima imali ljude, koji su se ovde osećali kao kod kuće i da je borba protiv njih bila, skoro isto tako teška, kao i dole u savanama Arizone.

Međutim, Vajat Erp nije bio čovek, koji se predavao. Opet je bilo tako. „Ljudi sa vešalima” bili su pred njima. Maršal je tačno osećao da su se dole, u tom malom, neuglednom mestu — Larinka Sitiju, na toj visoravni usred šumovitih planina, zadržali „ljudi sa vešalima”, kojima je on tako dugo bio na tragu. Doduše, nije bilo nikakvog znaka da su oni sigurno dole, ali maršal je to osećao.

Isto tako stajali su oni i pred Čirikahuom, Kosta Rikom, Martinijem

Nakoom, Markartom, Taksonom i pred mnogim drugim gnezdima, za koja su znali da se u njima nalaze „ljudi sa vešalima”. I, nikada nisu ustuknuli. Isto tako i danas to neće uraditi.

Sa kockarevih usana začu se promukli smešak:

— Dajem srebrni dolar da pogodim šta mislite, Vajate.

Maršal se trže iz dubokih misli i okrete glavu svom saputniku. Sunce, koje je zalazio, i koje se konačno pojavi iza oblaka, baci svoju crvenozlatnu svetlost na markantno lice čoveka iz Misurija, stvarajući divan odsjaj njegovim tamnoplavim očima.

— Reći ću vam o čemu sam razmišljao, Dok. Vi imate pravo. Bilo bi dobro kada bi smo mogli da odjašimo za Šošon. Uloviti nekoliko krzna u šumi i poželeti En Brinkli dobar dan. I, kako bi bilo lepo, kada bi se znalo, da Frederik Astor ne može više nikome ništa učiniti. I da mi nemamo više nikakvog posla sa njim. Kada bi smo mogli da se popnemo na voz i da odemo preko u Sirakuzu ili čak u Garden Siti. Kada bismo mogli tamo da se skinemo i da uzjašimo konje i da spokojno odjašimo kroz visoku bivolju travu duž Arkanzasa, do Dodž Sitija. Zaista, bilo bi to lepo.

Nasmeja se i njegovi veliki beli zubi zablistaše na suncu. Međutim, odmah zatim, lice mu se zamračilo.

— Ali, na žalost, to nije moguće, Dok. U svakom slučaju, još ne, jer sam ja, naime, jedna mačka, a dole, u tom gnezdu, pacovi se kriju. Jedno mnoštvo pacova! Više nego što mi i slutimo. Verovatno više od trideset komada. I, zbog toga što

je među njima i njihov pacovski kralj, koji mora da bude uništen.

Kockar odbaci svoju cigaretu u velikom luku od sebe i pogleda za jednom noćnom pticom, koja krešćeći prelete preko vrhova jela.

— Ol rajt, maršale! Idemo.

Vajat klimnu glavom, povuče šešir dublje na čelo i krenu lagano dolinom.

Nisu žurili, čekajući da padne mrak. Tada običoše Larinka Siti ivicom šume u polukrugu, kako bi na kraju prišli gradu sa severozapada.

Nebo se beše već odavno naoblačilo, ne dopuštajući mesecu da se pojavi. Tamnosiva noć beše se nadvila nad snegom, kada su dva jahača dojahali u široku glavnu ulicu malog mesta.

Holidej zastade kod dvorišta prvog imanja i pokaza na jednu kuću, koja je bila prekoputa, iz čijih prozora zraci žutocrvene svetlosti behu prodirali preko verande, čak do sredine snegom pokrivenih ulice.

— Pretpostavljam da tamo može da se dobije brendi. Zar ne bi bilo dobro kada bi naše konje negde mogli da sklonimo?

Maršal beše već sjahao i poveo svog konja u dvorište.

Neka stara pogrbljena žena dođe im u susret.

— Možemo li da smestimo ovde dva konja?

Žena klimnu glavom i ispruži ruku.

Dok Holidj brzo izvadi novac i gurnu joj jedan dolar u, kao kandže, otvorenu šapu.

— Ol rajt, mister, dobro je. Za to će životinje biti čak i nahranjene.

Njih dvojica se uveriše da životi-

nje zaista behu dobro smeštene i nahranjene, a zatim pođoše preko dvorišta u pravcu vrata.

Već od trenutka, u kome se čovek iz Misurija beše u štali okrenuo, kako bi se uputio ka dvorištu i glavnoj ulici, obuze ga nekakav čudan osećaj u gornjem delu stomaku, koji kao da mu je nagoveštavao neku opasnost. On se sada još više pojača u jedan pravi pritisak.

Pre nego što su stigli do vrata, uhvati on odjednom kockara za podlakticu i zadrža ga. Holidej samo okrenu glavu i potraži oči svog prijatelja.

— Čekajte, Dok.

Kockar ne upita ništa. Tako je već dugo poznavao čoveka iz Misurija da je znao da Vajat mora da ima nekakav dobar razlog za to.

Nisu stajali ni pune tri sekunde tako po strani, pored levog stuba od kapije, kada se preko otvoriše vrata od krčme. Visoki, razvijeni čovek se pojavi na verandi, tako da se dva prijatelja iz Dodža bukvalno skamenili, kada ga primetiše.

Čovek je imao nečega herkulovskog u sebi. Na glavi je imao šešir od zečje dlake sa širokim obodom, čije su ivice bile opšivene, nosio je tri četvrti dugu krznenu jaknu i pantalone preko čizama sa visokom potpeticom, kao što je to bio običaj u južnim državama. Među usnama stajala mu je dugačka žuta cigara.

Dva prijatelja iz Dodža nisu bila u stanju da mu vide bilo lice, bilo izgled, jer je, mada je gledao prema ulici, stojeći na kraju verande, bleštava svetlost iza njegovih leđa osvetljavala samo oštre konture njegovog tela prema dvojici posmatrača.

Najmanje pedeset ili pedeset i pet jardi razdvajalo je dva saputnika sa zapada od čoveka preko na verandi. Ali ipak rekoše obojica u isti glas:

— Ajk.

Vajat pogleda Holideja.

— To ipak nije moguće — pro-šaputa.

— Dao bih glavu kada bih znao sigurno — odvrati Holidej takođe tiho.

Vajat proguta pljuvačku i steže pesnice.

— Ne, to nije moguće!

Užarenim očima ukočeno su posmatrala dva prijatelja iz Dodža, preko široke glavne ulice, čoveka, koji je stajao nepomično, kao isklesan od kamena, preko na kraju verande od krčme i gledao na ulicu.

— Ajk — začu se promuklo i bez glasa iz grla čoveka iz Džordžije — ili jedan drugi čovek, koga sada ne mogu da se setim. Pogledajte samo kako je čudno nakrenuo glavu. Ko je to još radio? Na koga me to podseća?

— Na Ajka Klantona!

— Da, i on je takođe tako to radio. Ali, na koga me to još podseća...

Takođe i čovek iz Misurija počeo grozničavo da razmišlja. Takođe i on je mislio da je primetio ovaj neobični pokret još kod jednog drugog čoveka, koji je takođe ličio na ovog na verandi.

U tom trenutku dogodi se nešto čudnovato. Čovek gurnu ruku pod jaknu i izvadi nešto napolje, što jednim munjevitim pokretom stavi na glavu.

Bila je to trouglasta maska. A,

odsaj svetlosti, koja je dolazila od prozora sa leve strane, osvetli vrh maske i pokaza jasno da je bio tamno crn. Dva čoveka stajala su kao oduzeta iza stuba od kapije, fiksirajući priliku preko na verandi.

— To mora da je priviđenje — pređe preko Džordžijančevih usana.

— Đavolsko priviđenje!

Prošlo je samo nekoliko sekundi otkako je čovek izašao iz krčme.

— Vaše predosećanje! — prošaputa Holidej. — Bolje da sam pošao u lov na medvede. Moja je sestra bila u pravu: ja sam uvek u pogrešnom društvu. Idemo li?

Ono što se sada beše dogodilo, odigralo se munjevitom brzinom. Mnogo brže, nego što se opisati može.

Vrata na krčmi preko se otvorile i blještava svetlost obasja priliku maskiranog.

Ovaj se hitro okrenu.

Dva čoveka, koja su htela da izađu iz bara, zastadoše kao skamenjeni i ukočeno pogledaše u sivu sablast.

Zatim odjuriše nazad, derući se promuklo.

Divlji krici začuše se iz krčme, kroz prozor za provetravanje, na ulicu.

Čovek na verandi odjednom nestade.

Vajat Erp dođe na sredinu ulice, a kockar je išao odmah pored njega. U salunu je bio pakao.

Svi su vikali i urlicali.

— Mora da je pobegao kroz vrata za dvorište! — viknu čovek iz Misurija kockaru i polete prema vratima za dvorište.

Dok Holidej, međutim, krenu u

pravcu ulaza u krčmu, na kome se još niko nije pojavio.

Vajat stiže do vrata od dvorišta i ugleda da su bila malo odškrinuta. On ih još malo otvori i vide prazno, ne baš tako široko dvorište, po kome su se videli tamni tragovi od kolskih točkova u snegu.

On otrča do jedne nastrešnice, kako bi stao u senku jedne šupe. Tada odjednom ugleda kako se pred njim pojavi čovek, na čije lice pade svetlost od otvorenih vrata na kući.

Bio je visok, atletski građen, tamnog lica, tamnih, zasvođenih obrva i dubokih crnih očiju. Bilo bi to još lepo oblikovano lice, da u njemu nije utisnuta zloba i hladni cinizam. Lice, koje je čovek iz Misurija upoznao još pre pola godine: lice „čoveka sa vešalima,, Lazaro Kapučina!

Samo je četiri jarde odvajalo maršala od zločinca.

Bandit beše maršala video u istom trenutku.

Da li ga je i prepoznao?

Vajatovo lice bilo je još uvek u mraku ispod krova verande. Ali, njegovu priliku morao je da primeti prema svetlosti, koja je dolazila kroz otvorena vrata na kući.

Munjevito su letele misli kroz maršalov mozak.

Gde je bio Ajk Klanton? Ili, u svakom slučaju, čovek koji je nosio masku vođe? Mora da je ovuda nestao u dvorištu. Kada je ovde bio Kapučino, onda su i drugi tu bili. Gde su ostali?

U tom momentu otvori se jedan prozor na krčmi sa strane. Blještava svetlost pokulja u dvorište i pot-

puno osvetli lice čoveka iz Misurija.

Kapučino pogleda zapanjeno u oči maršala.

— Vajat Erp! — začu se promuklo iz njegovog grla.

Ruka mu polete ka revolveru.

Čovek iz Misurija baci se na njega jednim pravim panterским skokom.

Međutim, nije primetio mačju priliku jednog drugog čoveka, koji se pojavio iz jednog mračnog udubljenja između dve barake i baci se na njega s boka.

Dok Holidej beše otvorio vrata od krčme u kojoj primeti da je vladao pravi kaos. U prepunoj krčmi izgledalo je kao da se sve tumbе okreće. Stolice su letele uvis, boce su zviždale kroz prostoriju, razbijajući se sa treskom o stubove i zidove. Žene su vrištale, a, ljudi vikali promuklo i divlje.

Neki čovek, dugačak kao drvo, polete na Džordžijanca, ali ga promaši, jer se on brzo skloni u stranu i tresnu ga revolverskom cevi, tako da se ovaj, teško onesvešćen, sruši na debele daske na podu.

Jedan drugi mladić, koji mora da je bio zajedno sa dugajlijom, baci se na Holideja.

Ovaj ga dočeka snažnim udarcem revolverskom cevi i zadade mu još jedan udarac drugim oružjem po glavi.

Sada dobi vazduha i podiže revolver uvis, pa ispali tri metka, jedan za drugim, u tavanicu.

Urnebes zamre odjednom, kao živa slika. Neko je pucao!

U Koloradu nije se tako brzo potezao revolver, kao u Teksasu ili

Arizoni. Kada je ovde neko pucao, onda se to pažljivo osluškivalo.

A napred na vratima stajao je visoki stranac, sa tri četvrt dugim crnim mantilom, belom naboranom košuljom i duboko na čelo natučanim tamnim šeširom. U svakoj ruci je držao revolver, posmatrajući ledenoplavim očima ljude u krčmi.

— „Čovek sa vešalima” — odjednom viknu neko.

— Ne, nije to on! On je nosio sivu masku. Tačno sam ga video. Nije to taj!

Opet otpoče sa svih strana dreka.

Holidej podiže ponovo revolver i ispali još jedan metak u tavanicu.

— Mir! — urliknu.

Međutim, galama opet iznova započe.

Odjednom, veravao je da je pozadi, kod vrata sa dvorišta, ka ulazu u hodnik, primetio glavu Ajka Klantona! Koso, preko, bez maske. Video je samo rame, vrat, levo uvo i deo lica ispod oboda šešira.

Svom snagom probi se Holidej kroz gužvu do šanka, kako bi mogao pored njega da se bliže probije do vrata od hodnika. Težak put, koji mu je oduzeo više vremena, nego što ga je imao. Kada najzad stiže do poluotvorenih vrata od hodnika, ugleda tamo samo strane ljude, kako stoje, progura se pored njih, istrča kroz vrata od hodnika i otvori ih.

Nije bilo nikoga!

On polete nazad, otvori kuhinjska vrata, ali ga tu dočeka vriska više žena. Holidej baci brzo pogled po prostoriji, primeti na levoj strani jedna vrata, otrča do njih, gurnuv-

ši ih nogom, sa revolverom u desnoj ruci.

Ništa. Prazna soba za ručavanje.

Okrete se i otrča nazad u hodnik.

Sve više ljudi beše se skupilo u hodniku.

Holidej primeti na suprotnoj strani jedna vrata, koja su bila zaključana. Progura se unazad između ljudi, uze odatle jedan zalet i baci se ramenom na vrata. Ona popustiše i iskočiše.

Prostorija je bila mračna. Holidej se odmah skloni od vrata pored zida u jedan tamni ugao, kako bi pregledao prostoriju. Moglo je da se vidi nekoliko komada nameštaja — ali, nije bilo nikoga od ljudi.

U tom ulete jedan krupan čovek u sobu, upali šibicu i prinese je fitilju na lampi. Svetlost pokulja odmah kroz prozor i na nesreću u tom trenutku osvetli lice čoveka iz Misurija, koji je stajao napolju ispod nastrešnice za kola.

Holidej beše već odavno napustio prostoriju, probi se kroz gužvu u hodniku i potrča prema stepeništu, koje je vodilo na gornji sprat.

Njegovi žurni koraci nisu mogli da se čuju od galame u krčmi. Pre nego što je stigao do zadnje stepenice, zastade, malo se saže i baci pogled sa ivice zida u hodnik, koji je bio osvetljen samo malom kerozinskom lampom, koja je stajala u sredini hodnika na zidu.

U tom trenutku ugleda kako jedan čovek nestade u pretposlednjoj sobi. Bio je to isti, koji je bio dole u hodniku.

Ajk Klanton?

Holidej ponovo istrže revolver iz futrole, ispravi se i prišunja se

brzo na vrhovima prstiju kroz hodnik do pretposlednjih vrata, pred kojima ostade pažljivo da osluškuje.

U tom momentu do njegovih ušiju dopre nekakav škriputav šum. Holidej podiže nogu i gurnu vrata. Ona iskočiše iz brave i odleteše prema jednom ormanu.

Tog trenutka baci se pozadi kroz prozor, koji je bio visoko podignut, jedno čovečije telo napolje u dubinu.

Holidej potrča odmah za njim. Ali, još pre nego što je stigao do prozora, jedna ga senka, koja se pojavi desno iz tame u sobi, skrenu sa pravca. On se hitro, kao panterška mačka, okrenu, u poluokretu, istrže revolver visoko i pogodi čoveka, koji je hteo na njega da skoči i da ga obori, snažno po slepoočnici.

Čovek se otkotrlja unazad i kleče. Holidej se obrusi na njega, zgrabi ga i dovuče do prozora. Kada se beše uverio da je ovaj bez svesti, izvuče mu oružlje iz futrola i tresnu ga u ugao sobe.

Zatim se naže preko simsa na prozoru. Pogleda prema drugoj strani dvorišta i desno, na jedno četiri jarde daleko, video se krov jedne dogradnje. Na njegovom kraju čučao je neki čovek, koji se baš u tom trenutku podiže i u jednom velikom skoku, sa visine od najmanje šest jardi, preskoči u susjedno dvorište.

Kockar odluči da ga ne sledi u ovoj vratolomnoj trci.

Saže se, upali šibicu i pridrža je prema licu onesvešćenog, koji je ležao na podu pored prozora.

Bilo je to lice, belo kao mleko,

jednog možda dvadeset ili dvadesettrogodišnjeg mladića, koga do sada nije video. Nije imao izbora, morao je mladića ovde da ostavi, ali je bio toliko priseban, da vrata zavori sa spoljne strane. Ukoliko je čovek hteo da pobegne, morao bi da krene opasnijim putem, kroz prozor.

Holidej otrča nazad preko hodnika, žureći preko stepenica. Zbog gužve u hodniku opet se zadržao i odlučio da krene preko dvorišta na ulicu, kako bi stigao do susednog imanja.

Sve se ovo beše odigralo za nekoliko trenutaka.

Vajat Erp je bio, od strane čoveka koji ga je napao sa boka, odgurnut u stranu, ali se dočeka na ruke i koleno, odmah se okrete oko sebe i snažno raspali napadača po glavi.

Ali, Kapučino je već bio nad njim.

Vajat ga zgrabi obema rukama za ramena, gurnu mu nogu na telo i prebaci preko sebe. Odmah se diže ponovo na noge, ugleda kako Kapučino snažno tresnu o zemlju i na svoje iznenađenje primeti da se žilavi bandit odmah diže na noge. Kao da mu nije ništa bilo, Kapučino se hitro trže i izvadi revolver iz futrole.

Vajat polete u stranu. Metak „čoveka sa vešalima” promaši ga za dlaku.

Međutim, sada maršal poteže revolver.

Teški „bantlajn specijal” sevnu i ispali jedan metak kroz dvorište, ali samo okrznu Kapučina po ru-

kavu od jakne, pošto ga razbojnik varkom tela izbeže.

Maršal skoči prema njemu i uspe da ga udari glavom.

Kapučinu, koji se zatetura, ispade revolver iz ruke.

Ali, razbojnik se povрати i polete prema maršalu, kriknuvši promuklo.

Vajat nije mogao da izbegne težak udarac desnicom, koji ga pogodi u jabučicu. Za trenutak zastade ošamućen, sasvim instinktivno se saže i polete levom rukom, tako da mu pade šešir sa glave. Kada je bandit ponovo poleteo desnom rukom na njega, podiže kao automat levu ruku i odbi udarac.

Kapučino prostenja muklo:

— Sada ćeš umreti, pseto.

Podiže ruku, kao da će čekićem da udari, ali pogodi samo desnu ivicu glave još ošamućenog protivnika, uvo i levu stranu ramena.

Prodoran bol prostruja kroz telo maršala.

Ali, Vajat uspe ponovo da dođe do vazduha. Potpuno se osvestivši, raspali desnom rukom Kapučina, ispod njegove visoko podignute leve ruke, snažno po rebrima.

Italo-Amerikanac zastenja od napora.

Međutim, bio je to atleta, ovaj Lazaro Kapučine! Skoči u stranu, polete opet napred i zadade dvostruki udarac svom protivniku. Jedan od udaraca morao je maršal opet da izdrži, ali ga ublaži visoko podignutim ramenom.

Na svoj užas morao je da ustanovi da mu je leva ruka visila kao oduzeta pored tela. Podmukli uda-

rac kao čekićem beše mu oduzelo čitavu levu gornju stranu.

Podignutom desnom rukom, kao da hoće da nabija štipove, odbi još jednom protivnika, koji je naleteo.

Međutim, Kapučino ponovi svoj dvostruki udarac, uspe da dospe do njegove glave, koga Vajat ublaži kratkim trzajem unazad.

Na nesreću, opet se pojavi čovek, koga je maršal maločas uspeo da obori, sa njegove bočne strane i pokuša da ga udari, dok je Kapučino napadao sprema.

Vajat izbeže Kapučinov udarac sagnuvši se, a istovremeno podiže levu nogu i raspali drugog napadača.

Prodoran krik pređe preko usana pogođenog, koji se nekoliko puta preturi i jaučući poče da valja po zemlji.

Međutim, Kapučino se opet nađe kod svog protivnika i zadade mu težak udarac desnicom.

Vajat je imao muke da dođe do vazduha. Znao je da je imao najljucjeg protivnika pred sobom, sa kojim se ikada do sada borio. A mogao je da se bori samo sa jednom rukom, protiv jednog takvog čoveka!

Vajat pokuša svom snagom da podigne levu ruku, podiže je, kao da će da udari nekakav šip, ali nije bio u stanju da zadrži atletu, koji je jurnuo i uspeo da ga raspali, tako da on tresnu, svojom levom stranom leđa, o jedan stub od krova, kod nastrešnice za kola.

Kapučino vide svoju šansu i htjede da dokrajči omrznutog protivnika divljim udarcima.

U svojoj uzbuđenosti podiže ruku

suviše visoko radi udarca, ali se prevari u računu u ledenotvrdoj otpornosti svog protivnika.

Čovek iz Misurija je takođe čekao na svoju šansu. Raspali ispod visoko podignute leve Kapučinove ruke, iznenada desnom rukom odozdo i tačno ga pogodi. Sa praskom probi njegovu zaštitu i pogodi zločinca svom snagom u levu vilicu.

Kapučino je bio teško uzdrman, ali je stajao. Stajao je! Stajao je raširenih nogu tu, kako ne bi pao i tukao je u slepom besnilu svog napadača. Vajat je jedva uspeo da skloni glavu, a Kapučinova desna ruka prošiša pored desnog direkta za krov. Vajat skoči u stranu, izmače jednom udarcu desnice, ali ga ipak pogodi jedan težak direkt levicom ispod srca, tako da se zatetura unazad.

„Moram da kleknem!“, nešto ga opomenu u podsvesti.

On kleknu na desno koleno i Kapučino, koji je opet nasrnuo, sruši se preko njega.

Vajat duboko uzdahnu, uspravi se i za delić sekunde savi glavu prema potiljku. Duboko uzdahnu vazduh u pluća.

Kapučino je opet bio na nogama i polete prema njemu prodorno kriknuvši. Izgledao je opet potpuno svež i oporavljen od teškog udarca.

— Umri pseto! — viknu, raspalivši desnicom, kojoj munjevitom usledi udarac levom rukom.

Vajat beše ispružio desnu ruku, kao da želi da zabija kolac i pođe mu za rukom da na taj način odbije oba udarca. Odmah zatim povuče desnu ruku nazad, skoči malo u stranu, vodeći računa da nije smeo

suviše da ide tamo-amo, kako ne bi bio prinuđen da ponovo uzima vazduh.

Odjednom prolete desna ruka i teško ga pogodi u jabučicu, tako da se zanese. Ali, ostade na nogama. Raširenih nogu, sa podignutim rukama.

Kapučino nije odmah shvatio koliko je teško pogodio svog protivnika i polete kao podivljao napred.

Vajat, koji za trenutak nije ni osećao bolove, instinktivno upotrebi svoj najteži udarac, težak levi aperkat, iz pete duboko, tako da njegova stisnuta pesnica pogodi dlaku tačno vrh zločinčeve brade.

Strašan bol prostruja maršalovim telom.

Ali, šta je bilo sa „čovekom sa vešalima“? Izgledalo je kao da je ustao sa zemlje potpuno normalno. Za delić sekunde stajao je na vrhovima svojih peta, kako bi potom tresnuo unazad, teško i snažno, na smrznuti sneg.

Posrćući stajao je maršal raširenih nogu pored njega, brišući desnom podlakticom znoj iz očiju, gledajući ukočeno u pobeđenog protivnika.

Zatim se okrete. U tom trenutku, gore iz kapije dvorišta, izjurio je neko, zalupivši vrata za sobom. Drhtavom rukom Vajat dohvati revolver.

— Stoj! — prostenja.

— Vajat!

Bio je to Holidej, koji mu pojuri u susret.

Stade iza glave Kapučina.

— Ko je to?

— Slobodno ga pogledajte.

— Grom i pakao! Kapučinol

— Da, Kapučino. A, gde je drugi?

— U susednom dvorištu. Mogao bih da se zakunem, da je to Ajk Klanton. Moram da idem.

Holidej polete prema dvorišnim vratima, otvori ih i odmah zatim nestade na ulici.

Maršal kleknu na desno koleno, dohvati prstima zamrznuti sneg i prinese punu šaku svom licu, protirja se, zatrepča očima i malo se osveži, a potom ustade. Svoj prvi impuls da krene za saputnikom, morao je da odloži. Znao je da ovog čoveka tu, nije smeo da ostavi. Svakog trenutka mogao je da dođe k sebi. Čvrst, kao što je bandit već bio, odmah bi skočio na noge i ponovo krenuo u akciju. A, koliko je ovaj Italo-Amerikanac opasan, već se više puta pokazalo.

Vajat ga zgrabi i odvuče u mrak ispod nastrešnice za kola. Istrže mu maramicu iz džepa, zabi mu je među zube, zatim uze njegovu široku sivu maramu i sveza mu je preko lica. Potom izvadi jedan kaiš iz džepa i priveza mu ruke na leđa.

Puna šaka ledenog snega, koju baci zločincu u lice, osvesti Kapučina. On se nasloni na zid od šupe i pogleda okučeno i plašljivo pred sebe.

— Tako, burazeru, bilo je dobro — čuo je glas svog najvećeg protivnika, kao pretnju u svojim ušima. Htede nešto da kaže, ali nije mogao da govori. Pokušavao je besno da jezikom otpuši začepljena usta. Uzaludno.

— Pusti to, Laz — čuo je glas čoveka iz Misurija. — To sada nema nikakvog smisla. Odsvirao si svoje.

Vajat ga zgrabi, podiže uvis i gurnu pred sobom kroz kapiju, ka ulici.

Dovede ga brzo preko u dvorište u kojem je predao oba konja. Nije bilo nikoga. Vajat gurnu herkulovski građenog bandita ispred sebe do vrata od štale, koja htede da otvori levom rukom, ali oseti snažan bol u ruci. Morao je da se posluži desnom, kako bi otvorio vrata.

Oštro banditovo oko primetilo je odmah protivnikovu slabu tačku, u kojoj ugleda svoju šansu, podignuvši desnu nogu uvis, sa namerom da obori protivnika.

Ali, nije imao sreće. Vuk iz Dodž Sitija bio je na oprezi! Vajat izbeže udarac nogom, zgrabi Kapučina desnom rukom i gurnu ga snažno prema vratima.

— Pusti šalu, burazeru. Kažem ti najozbiljnije, da znaš. Uradiš li još tako nešto, razbiću ti lobanju!

On otvori vrata od štale, gurnu Kapučina desnom rukom ispred sebe pored konja, otvori levom čizmom spremište za hranu i odvede bandita u ugao. Tamo mu zaveza takođe i hoke i priveza ga uspravnog za jedan gvozdeni prsten za konje.

Pobrinuo se da bude dobro svezan, kako se bandit bez pomoći spolja ne bi mogao da se oslobodi.

Zatim, kada se uverio da je na prozoru postavljena rešetka, i da banditu ne može niko spolja da pruži pomoć, izađe iz štale. Isrpljen, nasloni se napolju na vrata, obori glavu na grudi i duboko udahnu vazduh u pluća, koja su ga bolela.

Najteža borba pesnicama, najteži boks u njegovom životu je prošao.

Imao je nesreću, da je već u prvoj trećini borbe dobio udarac u

levo rame, tako da je to imalo za posledicu da nije mogao da se služi levom rukom.

Pa ipak je pobedio Lazara Kapučina. Najopasnijeg „čoveka sa vešalima“, ne računajući vođu, koji je sada svezan bio u spremištu hrane, u ovoj štali u Larinka Sitiju i sigurno sklonjen.

Maršal podiže glavu, ponovo duboko uzdahnu i pogleda, preko krovova okolnih kuća, u zvezde, koje zablistаше između rastavljenih oblaka.

To je, dakle, bilo ono što ga je gore, tri milje odavde na ivici šume, upozorilo u grudima.

Da li je to, zaista, bilo? Ili mu je još nešto predstojalo?

Samo dve, tri sekunde se ovde odmarao. Teška borba sa Lazarom Kapučinom učinila je da ga je bolelo svaki zglobov. I pored toga, što ga je leva ruka strahovito bolela, uspeo je da zada protivniku svoj specijalan udarac, levi aperkat. Sada je imao osećaj kao da će ruka da mu otpadne. Tup, grčevit bol dopirao mu je do ramena i leđa. Ali, nije imao vremena da se sa tim zadžava. Morao je da pođe za Dokom Holidejom, kako bi mu pomogao u borbi protiv zaista najopasnijeg čoveka sa kojim su imali posla.

Zar nije to upravo bio demonski slučaj, koji je njega i kockara doveo ovamo gore, do Larinka Sitija?

Bilo je to, kao da je osećao, kao neka prekretnica u lovu bez daha, za vođom „ljudi sa vešalima“.

Galama iz krčme dopirala je čak ovde, do dvorišta.

Kada je čovek iz Misurija napus-

tio dvorište, primeti da ljudi kuljaju iz krčme, prelazeći u gomili preko verande, da bi za nekoliko sekundi preplavili ulicu.

On se progura između njih i nestade u dvorištu susednog imanja.

*
* *

Kada je Dok Holidej stigao do susednog dvorišta, zastade kod vrata, pažljivo osluškujući. Izgledao je sve mirno. Ugleda levo dogradak, sa koga je čovek skočio. Bez daljnjeg, velika hladnokrvnost, sa ovakve visine skočiti jednostavno u mračno, nepoznato dvorište.

Ali, možda čoveku dvorište nije bilo nepoznato.

Holidej je pažljivo osluškivao u dvorištu. Ali, zbog galame koja se čula iz krčme, bilo je nemoguće ovde bilo šta razabrati.

Polako se privuče duž zida do dogradnje, opipa pažljivo napred i zastade na uglu dogradnje, odakle je begunac skočio sa krova.

Jedan i po jardu daleko od zida primeti sada pri slaboj svetlosti zvezda otiske jednog para čizama. Saže se i opipa desnom rukom po smrznutom snegu. Ovde je skočio čovek sa krova. Pete i donovi duboko su se zabili u tvrdi sneg.

Holidej se beše sagnuo napred, tražeći svojim ostrim pogledom okolo, kako bi pronašao još koji trag.

Ali nije moglo da se primeti ništa više. Dvorište je i ovde bilo izbrazdano točkovima od kola, tako da je bilo nemoguće pratiti trag čoveka.

Kuda je mogao da skrene?

Prekoputa ukoso izgleda da je

bila nekakva štala, vrlo mala i niska, sa jednim prozorčecom. Holidej je jedno vreme posmatrao kućicu, a zatim se prišunja duž zida do šupe za pribor, čija su vrata stajala poluotvorena i visila samo na jednoj šarki.

Šta ako čovek, koga je tražio, bio unutra sakriven?

Bilo je po životu vrlo opasno pokušati da se približi toj šupi.

Međutim, Holidej je znao da ne sme mnogo vremena da izgubi. Jer, ukoliko se čovek ne nalazi više u dvorištu, onda je on, iz minute u minutu, u prednosti.

Ledenom odlučnošću sjuri se kockar ka šupi i razbi sa revolverskom cevi mali prozor sa strane.

Ništa se ne pomeri. U dva skoka bio je kod vrata i pogleda u potpuno praznu prostoriju.

Dok je sada, preko dvorišta, potrčao prema štali, mogao je protivnik sa lakoćom da ga pogodi jednim metkom, ukoliko je bio tu, negde preko, sakriven.

Taman je hteo Džordžijanac da se približi štali, kada se odjednom pred njim pojavi jedan čovek.

Izgledao je kao da je iz zemlje izrastao, Visok, mršav, stajao je tu, poduprt nogama.

Za trenutak obojica se pogledaše.

Čovek tada odjednom trže ruku ka revolveru, izvuče oružje iz futrole, skoro do usta cevi, kada u tom začu zapinjanje revolvera čoveka iz Džordžije.

— Baci to gvožđe.

Protivnik munjevito polete levicom ka drugom koltu, gurnuvši oružje, uz istovremeno zapinjanje,

dublje u futrolu i kroz njeno dno ispali jedan metak.

Međutim, pre tog metka, već je sevnuo kockarev poniklovani kolt. Telo čoveka zadrhta, okrenu se oko sebe i snažno tresnu na sneg.

Holidej pogleda na sve strane. Zatim otrča pet, šest koraka napred, naže se nad čovekom, uhvati i odvuče iz senke od krova, a u tom trenutku pojavi se mesec iza oblaka i osvetli svojom bledom svetlošću lice bandita.

Bilo je to nepoznato lice, izduženo, mršavo, sa šiljatom nosom, upalim obrazima i širokom bradom.

Nije to bio čovek koga je sledio čovek iz Džordžije.

Kockarev pogled slučajno skliznu na ruke ubijenog i zadrža se na jednom velikom prstenu, koji je bio na levoj čovekovoju ruci.

Bio je to srebrni prsten, na čijoj je ravnoj površini, sa spoljne strane, bio ugraviran jedan srebrni trougao.

Dakle, jedan od „ljudi sa vešali-ma"! I ne tako beznačajan, jer je ovakvo prstenje nosio samo jedan od rukovodilaca bande.

Ukoliko je čovek, koji je umakao, bio zaista veliki vođa, onda on nije samo oko sebe okupio Kapučina, već najverovatnije, još i čitav niz vodećih članova svoje bande. Možda, čak, kao što je čovek iz Misurija odavno sumnjao, i samo jezgro bande.

U tom slučaju, namere bande ovde gore nisu bile beznačajne.

Bandit, koji je sada ležao tu pred kockarom, bio je mrtav. Dok Holidej mu skide prsten sa ruke i uspravi se.

Sasvim mali šum oseti u zadnjem trenutku iza leđa. U tom već odjeknu metak prema njemu i okrznu mu, oprlivsi ga, levu jabučicu i zabi se sa treskom u zid od štale.

Već u okretu, poluvisoko, skoro u klečećem stavu, uperi kockar iz Džordžije oba revolvera i poče da puca. Iz tame se behu pojavile prilike više ljudi. Trojica...

Kockarevi revolveri su bljuvali vatru.

Holidej se baci u stranu, ponovo se uspravi i iznova poče da puca.

Dvojica se srušise na zemlju i ostadoše da leže. Treći se okrenuo nazad, ali poče da hramlje i na kraju diže ruke u vis, okrenuvši se polako.

Iz levog kockarevog obraza, iz jedne široke rane, tekla je krv.

Holidej izvuče veliku maramicu iz džepa na reveru i zakači je za okovratnik košulje. A zatim poče napred.

Ljudi na zemlji nisu bili smrtno ranjeni. Bili su ranjeni u noge. On im izvadi oružje iz futrola, ne puštajući trećeg iz očiju.

Zatim mu priđe.

Kada se beše približio na tri jarde, bandit odjednom trže levu ruku ka drugom revolveru i pokuša, kao što je maločas onaj pokušao, da opali metak, kroz dno futrole, sa kuka.

Holidej samo zavrte glavom i otvori vatru. Metak prolete kroz futrolu u revolversku cev, izbacivši oružje nazad, dok se bandit, užasnut, trže.

— Diži ruke visoko, bitango — sevnu kockar na njega.

Čovek podiže ruke u visinu ramena.

Holidej mu priđe sa uperenim revolverom i raspali nogom, tako da mu izbaci oružje iz futrole, koje dohvati levom rukom i baci iza sebe u ugao dvorišta.

Baš u tom trenutku otvoriše se vrata od dvorišta.

Holidej je uspeo da samo za trenutak okrene glavu u stranu i da ugleda jednu priliku, koja se mu njevito sklonio u senku štale.

Morao je da gleda da se što pre skloni sa svetlog zida kapije.

Zgrabi uhvaćenu skitnicu i gurnu je pred sobom.

— Napred, mladiću, otvori vrata.

— Ne, ne možete to od mene zahtevati, maršale! Tamo pozadi je jedan od mojih drugova ušao u dvorište. Kada me bude primetio, zameniće me sa vama i ubiće me.

Čovek je, dakle, smatrao da je on Vajat Erp.

— Urađi kako ti kažem, bitango, inače ćeš odmah umreti.

„Čovek sa vešalima” pogleda ukočeno u ubijenog, koji je po strani, iza Džordžijanca, ležao, široko raširenih ruku u snegu, tako da ga reči tobožnjeg maršala samo još više u to uveriše. Zbog toga krenu. Kada je stigao u visinu kockara, uzdahnu, zastavši pred njim:

— To je moj kraj. Oni će me ubiti.

— Samo produži, čoveče, i otvori vrata!

Holidej je stajao na ispustu kod zida. Nije smeo da se usudi da krene ijedan korak, jer je pozadi iza njega bio jedan čovek. Situacija je bila paklena: jedan bandit pred njim, a, jedan iza njega. Istina, čovek koji

je pred njim stajao i sada sagnut milio ka vratima, bio je nenaoružan.

Kockar utom začu zvuk sove.

On podiže glavu i dva puta tiho zazvižda. Odahnu sa olakšanjem. Po zvižduku sove beše prepoznao svog saputnika. Bio je to Vajat Erp, koji je ušao u dvorište.

A odmah zatim pojavi se visoka prilika maršala na ispustu od zida pored njega.

— Sve jasno, Dok?

— Da.

Vajat pogleda ranjene, a, zatim ugleda nepomično telo drugog, kako leži na zemlji.

— Mrtav?

— Da.

— Da li je to...?

Kockar zavrte glavom.

— Ne, nije on.

— A onaj kod vrata?

— Jedan od mnogih. Hajde, mlađiću, pokupi te dve figure ovde i vodi ih u glavnu ulicu. Ukoliko imaju sreće, mogu još i lekara, da nađu u ovoj rupi.

„Čovek sa vešalima” obiđe oko kockara i vrati se kod svojih kompanjona, zgrabi ih za okovratnike, ne obazirajući se na njihovo ječanje i stenjanje i odvuče ih kroz dvorište, prema glavnoj ulici.

Vajat Erp posmatrao je ukočeno, mračnim pogledom, ubijenog.

— Dakle, nije on.

— Ne. Čovek, koga sam sledio, bio je gore u salunu, potrčao kroz hodnik i nestao u jednoj od soba. Kada sam ga skoro stigao, uspeo je, baš tada da skoči sa prozora tu na krov od štale. A odatle je, zatim, skočio ovde u dvorište.

Maršal okrete glavu i pogleda u štalu preko.

— Nije rđavo — procedi kroz zube. — Ili je momku voda došla do grla, ili je on pravi atleta.

— Možda oboje.

— Da li je to bio Ajk?

— Mogao je da mu bude i brat blizanac.

— Ali, kako je mogao Ajk da dođe ovamo?

— Taj ide tamo kud hoće. Narodito, ako je vođa...

Holidej trže ramena, otvori vrata i izađe na ulicu.

Maršal pođe za njim. Stajali su, pažljivo osluškujući.

Međutim, galama, koja je dopirala napred iz glavne ulice, bila je još uvek tako velika, da nije bilo moguće ništa da se čuje.

Oblak, koji se za trenutak skloni sa meseca, omogućujući mu da ponovo zasija svojom bledom svetlošću. Njegovi zraci osvetliše ulicu, stvarajući sablasne senke od kuća i plotova u snegu.

Holidej izvuče iz svog opasača za oružje nove patrone i napuni ispražnjene magacine svojih revolvera.

Čovek iz Misurija ukočeno je čuao i posmatrao niz ulicu.

U tom začu pored sebe poluglasni kockarev šapat:

— Pobegao je! Odavde je mogao da pobegne tamo preko, tu dole, preko u dvorište — svugda gde je hteo.

Oni se vratiše u dvorište, predoše ga i ugledaše jednog starog čoveka kako izlazi iz kuće.

— Stanite! — viknu on i počeo da mlatara puškom.

— Spusti taj top, stari — pokaza mu rukom kockar — inače biće ljutnje.

— Ko ste vi? Odakle Vam samo pada na pamet da pucate ovuda po mom dvorištu? Vi ste jedan bandit! Ja ću vas sa svojom puškom...

Kockar mu se tada brzo približi i reče mu zapovedničkim tonom:

— Gubite se!

Stari se okrenu i povuče se u kuću.

Holidej pogleda za maršalom, koji beše pošao prema kapiji i levo otvoreno krilo gurnu desnom rukom.

On zastade i pogleda prijatelja, primetivši da mu leva ruka ukočeno visi pored tela, te pođe za njim na glavnu ulicu.

Vajat zastade pred kapijom.

— Šta je sa rukom? — upita Holidej za njim.

Ne okrećući glavu, čovek iz Misurija odgovori:

— Ne znam. Kapučino me je raspalio i samo me „okrznuo” po glavi, uvetu, ramenu, tako da mi je nešto pomereneno.

— To moramo odmah da opravimo — upade Holidej — pre nego što bude gore. Dodite.

— Kuda?

— U krčmu.

— Šta? Ne mislite valjda ozbiljno, da ja sada u...

— Nemamo ipak drugog izbora. Moram da vidim rame.

Oni odoše na verandu krčme i probiše se prema ulazu između ljudi, koji su, uzbuđeni, još uvek divlje gestikulirali.

Prostor u krčmi bio je skoro prazan. Dok Holidej je išao napred, vodeći čoveka iz Misurija u hodnik.

Jedna mlada žena dođe, bleđa od

straha, u kuhinju, ali se odmah vrati nazad, kada ugleda njih dvojicu. Holidej prođe pored nje uz stepenice.

Gore u hodniku zastadoše.

— Tiho! — prošaputa maršal. — Šta je to?

Kockar se nasmeje kroz zube.

— Ah, to sam skoro sasvim zabravio. Jedan moj prijatelj. Ostavio sam ga da se odmara.

On ode do pretposlednjih vrata, okrenu ključ i otvori ih. Čovek se beše odvaljao od prozora do vrata, ali je još uvek ležao na podu, gledajući oba čoveka ukočeno ljutim očima.

Holidej prođe pored njega, ode do prozora, spusti zavesu i upali šibicu.

Na stolu je stajala jedna kerozinska lampa. Kada se upali fitilj, zatrepta žućkasta svetlost u sobi i osvetli maršalovu priliku.

Uhvaćeni pogleda čoveka iz Misurija, pri čemu ga obuze silan strah.

— Maršal! otrže mu se.

Vajat Erp zatvori vrata za sobom i pogleda mladića.

— Aha, stvarno stari poznanik. — Tog trenutka nije znao gde je čoveka već video, ali da ga je negde već video, znao je odmah.

Čovek obori glavu i okrete se.

Odjednom kleknu Holidej pored njega, podiže mu svezane ruke i primeti na desnom srednjem prstu bandita jedan prsten.

Veliki srebrni prsten, na čijoj je ravnoj površini bio ugraviran veliki trougao.

— Aha, jedan od Kapučinovih najboljih prijatelja, zar ne?

Čovek je, ogorčen, ćutao.

Kockar mu priđe, izvadi mu krpu iz usta i uspravi ga u sedeći položaj.

— Prilično neudobna rupa, ovaj Larinka Siti, šta?

Bandit ga pogleda smeteno, ali odmah obori glavu na grudi.

Vajat Erp se beše spustio u jednu stranu izlisanu, zelenu, plišanu fotelju.

— Tako, a sada da pogledamo — reče čovek iz Džordžije. Pomože mu da skine jaknu, prsluk i na kraju košulju.

Opipa mu levo rame, nadlakticu i vratne pršljenove.

— U redu, možete opet da se obučete.

Kada su izašli iz sobe i bili u hodniku, maršal upita:

— Pa, šta je sada?

— Istezanje mišića.

— Više ništa?

Holidej okrete glavu i pogleda prijatelja raširenih očiju.

— Više ništa? Šalite se! To može da bude vrlo ozbiljno. Jedno takvo istezanje može često puta da dovede do užasnih bolova.

— To bi moglo da bude dobro.

Na stepeništu dođe im jedan čovek u susret. Bio je malog rasta, prilično debeo, mogao je da ima svojih pedeset godina, nosio je ogroman planinski šešir, čiji je obod bio skoro isto toliko širok, kao i njegova ramena. Brkovi, koji su dosežali sa obe strane usta do uglova brade, pružali su ratoboran izgled. Ali, u njegovim očima bio je ipak dobroćudan pogled. Na levoj strani njegovog iskrpljenog, prljavog prsluka blistala je petokraka šerifova zvezda.

Nezgrapnim pokretom izvuče iz svoje ogromne futrole jedan prasta-

ri mašinski revolver i uperi ga u dvojicu, kada je, stenjući, konačno došao do njih.

— Ruke uvis! Vi ste uhapšeni.

Začudoeno primeti elegantno kockarevo odelo, a zatim pogleda u maršala.

— Ja sam šerif Hempi.

Kada je hteo da dohvati kockarevo oružje, ovaj se izmače za pola koraka i zatrese glavom.

— Ne, ne, mister Hempi, topove bih rado zadržao.

Šerif htede da zapne revolver, ali shvati da će ga oni primetiti da nije siguran u sebe, a, sem toga nije ni smeo da skine pogled sa njih.

— Ja bih taj stari top malo podmazao, šerife.

Hempi zabezeknuto pogleda u lice kockara.

— Rekao sam vam da morate da dignete ruke uvis.

Vajat Erp skide šešir i obrisa znoj.

— Uzaludno ste se trudili da dođete ovamo, šerife. Bandit, koga tražite, je već uhvatio maglu.

— Ne pokušavajte da se izgovarate. Džimi Madok mi je rekao da vas dvojicu mogu ovde gore da nađem. Dakle, dignite ruke uvis, kako bih mogao da vas razoružam.

Vajat stavi šešir na glavu i gurnu šerifa u stranu, dok je desnom rukom odjednom poleteo ka nekom čoveku, koji je gore na vrhu stepeništa vrebao i brzim trzajem ga šcepao i tresnuo u hodnik.

— Hej, mladiću, odavde možeš bolje da posmatraš. Hajde, diži se! Ko si ti?

— Ovde ja postavljam pitanja! — viknu šerif teatralnim tonom.

Vajat Erp stade pored njega, ali sa okrenutim leđima, fiksirajući mla-

dića, koji se stenjući diže sa poda.

— Čoveče! — viknu šerif. — Ja govorim sa vama.

Dok Holidej tada dodirnu debelog čuvara zakona po ramenu.

Ovaj se uplašeno trgnu i pogleda u kockareve ledenoplave oči.

— Šta vam pada na pamet!

Holidej stavi prst na usta.

— Maršal upravo saslušava jednog čoveka, zar ne vidite? A sad konačno spustite vaš top, inače može da se svašta dogodi, da ćete na kraju još i samog sebe da ubijete.

— Šta pričate tu? — prosikta šerif.

Holidej opet stavi prst na usta.

— Rekao sam vam da ćutite, dok maršal govori. Zar vam to nije dovoljno?

— Maršal? — promuca debeljko.

— Da, maršal Erp. Nadam se da vam to nešto kazuje.

Vajat Erp uporno je posmatrao mladića, koga je uhvatio, hladnim očima. Zatim munjevitom istrže iz njegovog desnog džepa na jakni jednu dugu sivu trouglastu maramu.

— Aha, još jedan od baraba!

Uhvati mladića za ruku i povuče ga, kako bi ga predao šerifu.

— Ovde, mister Hemp, tu je jedan od ljudi, koje vi tražite. Jedan „čovek sa vešalima“. Vodite ga odmah sa sobom u vašu radnju.

Vajat razoruža bandita i zaveza mu ruke na leđa. Zatim ga gurnu prema šerifu i pođe lagano sa Dokom Holidejom niz stepenice.

Hemp je gledao za njima izbuljenim očima.

— Maršal Erp? — promuca, kada je čovek iz Misurija već odavno išao niz stepenice.

„Čovek sa vešalima“ okrete naglo

svoju ćelavu glavu, iskezi zube i prosikta šerifu:

— Da, maršal Erp, Vajat Erp iz Dodž Sitija. A, drugi je bio Dok Holidej! Izgleda da ste konačno shvatili, šerife. Šteta da ih niste pobili, ja sam...

Naglo prekide. Suviše kasno beše primetio da je se odao. Teška debela šerifova ruka zgrabi ga za levu nadlakticu.

— Brzo, silazi niz stepenice, Bili. Pravo u zatvor. Nećemo da ljutimo maršala. Napred.

Dvojica iz Dodža behu izašli iz krčme, zatim prešli preko ulice i došli u dvorište, gde su smestili svoje konje.

Dok Holidej izvadi jednu cigaretu iz doze i zastade iza kapije od dvorišta. Tačno na mestu, gde je pre jednog sata stajao i posmatrao maskiranog čoveka na verandi.

Holidej upali šibicu i pridrža je na cigaretu, ali je pusti da padne, ne zapalivši je.

— „Prokletstvo, šta bih dao kada bi se momak još jedanput pojavio.“ Zatim okrete glavu i pogleda maršala. — Gde ste smestili Kapučina?

— Pozadi u spremištu hrane.

— Hej, bolje da smo ga smestili u bilo koju tašnu na sedlu, inače će nam opet da pobegne.

Išao je prvi, otvorio vrata od štale, krenuo hodnikom ka spremištu hrane, podigao rezu na vratima i otvorio ih. Stao je na ulazu i bacio pogled u slabo osvetljenu prostoriju bledom mesečevom svetlošću.

Vajat, koji je odmah došao za njim, ukočeno je pogledao užarenim očima na mesto, na kome je ostavio Kapučina.

Bilo je prazno!

Maršal procedi psovku kroz zube. Progura se pored Holideja i uhvati desnom rukom ka mestu, gde se nalazila karika za vezivanje konja. Karika je bila iščupana i umesto nje u zidu je zjapila, kao prst duboka, rupa.

— Zar nije prozor imao rešetke?
— upita Holidej.

Vajat okrete glavu i pogleda, skamenjen, u otvor gde je stajao prozor, kroz koji je prodirala mesečeva svetlost u spremište hrane. Rešetka je bila istrgnuta i u zidu su zjapile rupe, velike kao ruka.

Njih dvojica stajala su nemo u uskoj prostoriji, gledajući mračno pred sobom.

Odjednom maršal se trže.

— Šta je to bilo? — prošaputa.

Čuo je nekakav šum.

Dok se Holidej pažljivo približavao prozoru, Vajat izađe iz spremišta hrane. Prođe kroz hodnik u štali i izađe u dvorište, gde otrča do ambara. Vrata su bila zaključana. On ih razvali, pipajući oprezno pođe kroz ambar, upalivši dve šibice, pre nego što je pronašao mala vrata na zadnjoj strani ambara. I ona su bila zaključana.

Udarcem noge on ih otvori i izađe napolje. U istom trenutku primeti kako se jedno telo prebaci preko ograde, jedva do ramena visoke, u susedno imanje.

Vajat se odmar stvori kod zida, pogleda preko, ugleda jednog čoveka, koji se sruši na zemlju, ponovo se diže i poče opet da trči.

Digao se, ne mogavši da pokrene ruke. Bile su mu vezane na leđima.

Kapučino!

Vajat izvadi revolver iz desne fustole i zape oroz.

— Stoji!

Ali, Kapučino je trčao i dalje.

Vajat preskoči, stisnutih zuba, preko ograde i polete za njim.

Po drugi put pokazao je maršalu vitez velikog vođe, gladak kao jegulja, koliko je opasan. Trčao je u cik-cak kroz nepoznato dvorište, skočio preko nekog sanduka za kola, sagnuvši se iza neke gomile sanduka, koju u sledećem trenutku gurnu nogom prema maršalu. Skoro beše stigao do zida sledećeg imanja, kada mu čovek iz Misurija prepreči put, prozrevši njegovu nameru, kuda je želeo da pobegne.

— Stanite, Kapučino, inače ću biti prinuđen da pucam! — viknu mu zapovedničkim tonom.

Bandit je stajao samo četiri koraka udaljen od njega, raširenih nogu. Ruke su mu i dalje bile zavezane na leđima.

Maršal primeti, uprkos slaboj mesečevoj svetlosti, sevanje u njegovim očima i ču kako teško diše.

Vajat mu priđe, uhvati za ruku i povede nazad. Dok je išao pored njega, čuo je škrgutanje njegovih zuba.

Tada se pojavi, pozadi na ogradi, Dok Holidej.

— Vajat!

— Sve je u redu, Dok.

Lazaro Kapučino je, bez ičije pomoći, beše oslobodio iz zatvora, iščupavši kariku za konje iz zida. Na neki način beše mu pošlo za rukom da skine konopac sa nogu. Kako mu je, pak, pošlo za rukom da ne baš tako slabu rešetku na prozoru iščupa, za dvojicu iz Dodža ostalo je zagonetno. On se kroz prozor bacio napolje. To je moralo da bude tačno u momentu, kada su dva prijatelja iz Dodža ušli u spremište hrane. To

je, naime, prouzrokovalo šum, koji je čovek iz Misurija čuo.

Kada su se ponovo našli u dvorištu, u kome su ostavili svoje konje, obrati se maršal uhapšeniku.

— Gde je vaš konj?

Kapučino je ćutao.

— Pitao sam gde vam je konj.

Bandit se drsko nasmeja.

— Mislite li da sam stvarno poludeo, Erpe? Mislite li da ću da vam kažem, gde sam ostavio svog konja?

— U redu, ukoliko vam se tako više dopada, da vezani na dva laso užeta, trčite iza naših konja, ovuda ka planinama.

Kapučino razvuče usta, zatvori levo oko i dodade:

— Hej, to bi zaista lepo izgledalo! U redu, ako je već tako, moj parip stoji preko u štali krčme.

— Kakve je boje životinja?

— Kakve može da bude, do belac, naravno. Ukoliko je neko obazriv i jaši kroz sneg, a ne zove se baš Dok Holidej, onda se ne usuđuje da uzme nekog vranca.

Vajat ode preko u dvorište male krčme, u kome je vodio tešku borbu sa Kapučinom i potraži u štali belca. Životinja je stajala osedlana odmah u prvom boksu.

Kada Vajat izvede konja napolje, priđe jedan mladić do njega i pruži ruku.

— Mister, za konja još nije plaćeno.

Maršal ga gurnu u stranu.

— Hajde, mladiću, napravi mesta.

Uхвати konja i odvede ga u drugo dvorište preko.

Nekoliko minuta kasnije napustiše Vajat Erp, Dok Holidej i njihov zatvorenik, vođa bande Lazaro Kapu-

čino, neprimetno gradić Larinka Siti.

•
• •

Posle jedno tri četvrt milje pusti maršal zatvorenika da jaši nekoliko konjskih dužina ispred njih, pošto mu je objasnio da jaši u pravcu jugoistoka, obroncima doline.

Dva prijatelja jahala su sada jedan pored drugog. Nijedan od njih nije puštao zarobljenika iz očiju.

Ni po koju cenu nije maršal hteo ovog čoveka da ostavi u zatvoru u Larinka Sijetu, pa i kada bi znao da je to najsigurniji zatvor na svetlu!

Lazaro Kapučino bio je jedan od najvažnijih ljudi. On mu neće dozvoliti da dobije bilo kakvu šansu da pobjegne.

— Pa čak kada bih morao da ga teram za Piramid! Ne bih ga ni tada ostavio.

Džordžijanac pogleda zamišljeno u bandita, koji je podignute glave jahao pred njima.

— Hoćete za Piramid?

Vajat klimnu glavom.

— Da. U početku sam imao nameru, da jašim gore u kamp Moreno. Ali, to nema nikakve potrebe. Ukoliko je drugi čovek, koji je pobjegao pred vama, zaista veliki vođa, onda on ne bi bio toliko lud, da sam u noći jaši gore u šume, kako bi stigao u kamp Moreno.

— Mi ne znamo da li je on sam. Na kraju, njegovi se psi pojavljuju svuda, bilo da on trči, stoji ili ide.

— On je sam pobjegao. Prilikom bekstva nije, do sada, koristio nijednog čoveka. A ljudi, koji se pojavljuju kada ga vi sledite, već su

od ranije tu. On ih je svuda pronašao, kako se ne bi izlagao opasnosti da bude iznenađen. Jer, da se bilo ko usudi da krene frontalno na kuću, u kojoj se on zadržava, on nije sa tim računao.

— I kuda mislite da je odjahao?

— On mora da je odjahao za Piramid. On nije imao nikakvog drugog izbora.

— Prilično dug put.

— Ali pozna je ga. Upravo se vratio odatle.

I da je cela Larinka Siti puna „ljudi sa vešalima” — Vajat Erp nije imao nikakvog razloga da i jedne minute duže ostane u gradu, pošto je ovog važnog zločinca uhvatio i tačno znao, da je drugi pobegao. Ljude, koji su se još krili u gradu, nije mogao tako lako da pohvata. On nije ni jednog jedinog od njih poznavao. Zbog toga je i bilo teško dokazati da su banditi, da pripadaju „ljudima sa vešalima”, ukoliko ih nije zaista pohvatao.

Svetla mesečina omogućila im je da mogu prilično brzo da jašu. Ipak, to se promeni, kada se jedan veliki oblak navuče iznad meseca i tama spusti iznad planinskih predela.

Vajat Erp je uvek vodio računa o tome da se drži podnožja doline, da ne prilazi suviše blizu šume, kako se ne bi izložio opasnosti, da ga neko pozadi ugrozi nekim metkom iz puške.

Pokatkad nije izbegavao da se i približi na puškomet udaljenosti od kraja šume. Ali, tada je vodio računa da ta razdaljina ipak ne omogućiti siguran pogodak.

Nebo je postajalo sve tmurnije, a, mrak se iz časa u čas povećavao. A,

tada, odjednom, oseti maršal prvu malu snežnu pahuljicu na svom licu.

Sneg je počeo da pada.

U početku slabo, zatim sve jače. Na kraju, sneg je tako jako padao, da se jedva videlo na petnaest jardi.

Jahanje postade sve laganije i teže. Posle tri časa prošli su otvorenu šumovitu dolinu i stigoše u pustu, goletnu, planinsku oblast.

Vajat zabrinuto pogleda u nebo, ali nigde se ne ukaza ni tračak svetlosti.

— Ukoliko ovako nastavi, nećemo moći da pređemo ni deset milja.

Behu prešli najviše tri ili tri i po milje preko visoravni, kad iznenada počeo da duva ledeni vetar sa planina, tako da su jedva držali šešire na glavama.

Vajatu je sasvim dobro bio poznat ovaj znak.

— Snežna mećava — reče kockaru poluglasno.

Kapučino, koji je sada jahao samo za jednu i po konjsku dužinu ispred njih, zastade i okrete se.

— To ipak ne može biti istina! — procedi kroz zube.

On je maršalove reči sasvim dobro čuo.

— Ipak istina je. Jašite između nas!

Sada su sasvim lagano napredovali. Konji su lagano gazili kroz sve dublji i dublji sneg i sa mnogo napora kretali su se napred sa svojim teretom.

Vetar se pojača, snažno nanoseći sneg pred sobom.

Postalo je hladnije, a, sneg ipak nije prestajao da pada.

Vidljivost je od minute, do minute, postojala sve slabija.

— Moramo da se držimo desne strane! — doviknu maršal Džordžijancu. — Prema stenama.

— Stenama? — zakrešta „čovjek sa vešalima“. — Rado bih hteo da znam gde su u ovoj mesečevoj oblasti još i stene!

Odjednom jedan znažan nalet vetra rastera tri konja. Sneg se izdiže, kao jedan veliki beli zid od lavine i poče da se vrti, u obliku ogromnog belog stuba, preko visoravnih.

Vajat Erp se nagnu duboko preko grive svog konja, stegnuvši rukama kratko dizgine. Beše ih zahvatio centar snežne mećave.

Vajat pogleda oko sebe i ugleda pred sobom jednu crnu senku. Bio je to čovek, koji kao da je lebdeo u vazduhu.

Kapučino!

Na belom konju, koga je jahao, izgledao je kao da leti kroz vazduh.

Vajat potera odmah svog riđeg konja, dođe iza njega, ali Kapučino se tada okrete i promuklo se prodera.

— Idi u pakao, Erpel!

On obode svog belca mamuzama u stomak, tako da životinja poskoka.

Odjednom snežna mećava ga zahvati i poče da okreće.

Bela kobila odskoči uvis i zbaci jahača iz sedla, tako da ovaj tresnu o zemlju.

Vajat Erp odmah priskoči i podiže ga uvis.

Tada ih udarac vetra opet zahvati i zviždeći prohuja iznad njih.

Oba čoveka čučala su duboko savijena nad zemljom.

Kapučino tada pokuša da se uspravi i glavom da udari svog protivnika. Vajat ga povuče za ruku.

— Jeste li poludeli, čoveče?

Snežna oluja ih opet zahvati.

Kapučino ukočeno pogleda u beli stub, koji je kovitlao, široko razrogačivši oči od straha.

— Pakao, šta je to?

— Snežna mećava! Sagnite se, brzo.

— Ne mogu.

Kapučino se prevrnu napred i tresnu snažno licem u снег.

Vajat izvadi nož ispod pojasa i prereza mu vezane ruke.

To, doduše, nije bilo tako bezopasno, ali on nije mogao da dozvoli duže, zbog svog izraženog osećanja čovečnosti, da ga u ovakvoj situaciji ostavi još i vezanog. Nije bilo isključeno da se snežna oluja još i pojača, da ih sve rastera i da, na taj način, čvrsto vezan čovek bude bespomoćno prepušten svojoj sudbini. To maršal ni u kom slučaju nije mogao sebi da dozvoli.

Gde se nalazio Dok Holidej?

Vajat, koji je čučao odmah iza Kapučina na zemlji, čekao je da se centar snežne oluje pomeri od njih, a zatim se uspravi, podiže i Kapučina uvis i potraži pogledom konje.

Njegov riđi konj stajao je odmah pored njega u blizini.

Vajat ga dozva zviždukom.

Utom se iz tame pojavi pred njim i Dok Holidej, koji je vukao za sobom svog vranca.

— Gde je Kapučino? — odmah upita.

— Ovde je.

— O! rajt, kod mene je njegov belac.

Stvarno, Holidej nije vukao za

sobom, samo svog vranca, već i belca, na konopcu.

— Odjednom se stvorio pored mene. Pomislio sam prvo da je nekakva sablast. A kada sam primetio da je bez jahača, strahovao sam već šta je sa Kapučinom, misleći na najgore.

— Moramo da gledamo, da se sklonimo oдавде — opomenu maršal. — Hajde, hyatajte svog konja, Kapučino, i krenite napred. Tamo, uvek u tom pravcu.

— Neka me đavo odnese, ali ja ostajem ovde. Ova prokleta oluja će se vratiti.

— Ne, ona struji ovom udolinom. Moramo da gledamo da se dočepamo onih stena gore.

— Ja ne vidim nikakve stene.

— Ali ja znam da se nalaze preko. Hajde, napred, inače ću ja da vas poteram!

Bandit krenu teškim koracima kroz sneg, vukući svog konja za sobom.

Oba prijatelja sa zapada išla su njegovim tragom.

Posle jedno pola sata Kapučino zaurla:

— Imate pravo, napred su stene.

— Dalje, dalje! — terao ga je maršal.

I, kada su konačno stigli do grupe stenja, otpoče vetar iznova da, u snažnom naletu, podiže sneg, odmah iza njih.

Kapučino krenu dalje, upotrebivši sve svoje snage. Trapao je napred, pri čemu je divlje psovao na svom maternjem jeziku.

Konačno su dospeli do stena.

— Držite se leve strane! — doviknu maršal Kapučinu. Bio je odmah iza bandita.

Kada su prošli pored prvog ispusta od kamena, Kapučino stade.

— Hajde, napred, napred! Naći ćemo drugi ispust — reče maršal, zgrabi ga za rukav i, pored njega zajedno, krenu teškim koracima kroz dubok sneg.

Sve dalje i dalje, zalazili su iza kamenih blokova. Tu konačno pronađoše jedan malo širi klanac, u kome je sneg bio samo tri stope visok. Ukoliko su išli dalje, utoliko je i sneg bio manji. Čovek iz Misurija pronađe u klisuri jedan skoro dve jarde široki otvor, u koji uvedoše konje, kako bi ih sklonili od vetra, koji je zviždao kroz klisuru.

Teško dišući, nasloniše se njih trojica na stene. „Čovek sa vešalima” stajao je između dva prijatelja iz Dodža.

Fijukanje vetra ispuni veliki klanac pravim tutnjanjem.

Dok Holidej izvadi svoju dozu, uze jednu cigaretu i stavi je u usta. Kada je zapalio šibicu, slab plamčak osvetli za trenutak suprotan zid stene.

Kockar slučajno pogleda u stranu i ugleda maršalove oči.

Vajat mu dobaci jedan upozoravajući pogled.

Holidej krenu u pravcu pogleda i odmah ugasi šibicu.

Pred očima obojice drugova sa Zapada ostade slika, koju su ugledali.

Preko sredine zida stene, koja se nalazila prekoputa, na više mesta mogla je da se primeti nekoliko cela široka traka, koja se beše protezala od zemlje uvis i svetlucala kao metal.

Srebro!

Holidej beše odmah shvatio šta

je njegov prijatelj u trenutku uspeo da otkrije.

Nije bilo nužno da i „čovek sa vešalima” vidi takođe to srebro.

Žica srebrne rude! I to tako jaka, kakvu čovek iz Misurija do tog časa još nije video. Od zemlje do gore, dokle je svetlost mogla da dospe, srebro! Srebro u vrednosti mnogo stotina hiljada dolara.

Obuzet ovim otkrićem, obrisa maršal zdravom desnom rukom, svoje lice. Zatvorenih očiju osluškivao je zavijanje i hujanje snežne oluje, koja tek posle jednog punog časa popusti.

Tada izađoše iz useka napolje.

Kapučino ostade za njima, dok su oni došli do izlaza iz klanca.

— Zbog čega već idemo? Ova prokleta oluja još nije prošla.

— Ne pričajte! Penjite se na konja. Idemo dalje.

— Idi do đavola — zareža bandit, pope se u sedlo i zgrabi dizgine.

— Zar nećete opet da ga vežete? — došanu Džordžijanac čoveku iz Misurija.

Vajat podiže ramena, pa ih spusti.

U njemu se nešto jednostavno protivilo da vezuje samog čoveka. Na kraju njih je bilo dvojica, te su mogli da paze na trećeg.

Izašli su opet napolje u snežnu nevajicu. Mada je vetar sada bio znatno slabiji, jedva da su mogli da vide na pedeset jardi daleko. Čovek iz Misurija morao je da se osloni na svoj smisao za orijentaciju.

Put za Piramid bio je još dugačak, vrlo dugačak.

A sneg nije prestajao da veje.

Nisu uopšte mogli da ustanove da li su jahali u dobrom pravcu. Ja-

hali su u pravcu severoistoka, boreći se sa visokim snegom. Maršal je vodio računa da jašu obroncima, što je moguće više duž ivica šume, gde je sneg bio nešto manji.

Posle jedno jedanaest milja sneg je konačno počeo slabije da pada.

Čovek iz Misurija, koji je sada jahao prvi, odjednom zaustavi svog konja i pogleda preko jedne gole uzvišice u jednu malecku svetlosnu tačku, koja se, kao zvezda u tami, pojavi u snegom pokrivenoj, šumi.

Svetlost! Svetlost usred planinske usamljenosti!

Kada su i druga dvojica došla do njega, pogledaše, kao skamenjeni, dole u svetlost.

— Kuća — procedi Kapučino.

Oni produžiše dalje da jašu preko gole uzvišice, južnom stranom, kroz jednu ravnu dolinu, zatim opet preko jednog brda, da bi konačno ugledali u tami, na ivici šume, ispod visokih jela, jednu baraku.

Kada su došli na jedno sedamdeset ili osamdeset jardi odjeknu im, odjednom, jedan pucanj iz puške, u susret.

— Stoj!

Vajat produži da jaše sam dalje.

— Imate da stanete! — urliknu glas ponovo. Jedan metak prozuja odmah pored njega.

Čovek iz Misurija zaustavi konja i sjaši iz sedla.

— Doći ću vam! — viknu čoveku.

— Šta hoćete?

— Tražimo prenočište.

— Prenocište? Ne izdajemo prenočište.

Čovek iz Misurija išao je bez straha napred, mada je čovek preteći viknuo:

— Ubiću vas!

— Nećete smeti da rizikujete!
— Ne? Tako vam se čini! Nemam ja šta da rizikujem.

— Ne činite gluposti. Još dvojica su iza mene. Ukoliko me ubijete, imate još dvojicu pred sobom.

— I njih ću da ubijem.

— To će vam već biti teže, jer jedan dolazi ka vašoj čatrlji sa prednje, a drugi sa zadnje strane.

— Ko ste vi uopšte?

— Zovem se Erp. Vajat Erp.

— Vajat Erp?

Brkati momak na vratima barake skloni pušku i protrlja se po očima.

Sedamdesetpetogodišnji lovac divljači Džek Koleman vodio je vrlo usamljen život, izdržavao se već trideset godina od lova, postavljao zamke i u proleće, dole u gradovima, prodavao krzna. Bio je to usamljen, pust, tužan život — pa ipak, Džek Koleman je takođe već čuo za Vajata Erpa.

— To je iznenađenje. Ol rajt, uđite, maršale. Jesu li to vaši ljudi?

— Da, to jest, jedan je Dok Holidej.

— Dok Holidej? — otrže se starom. — Prokletstvo, o njemu sam već dosta čuo. A, da nije drugi, možda, Luk Šort?

— Ne, na žalost ne. To je jedan bandit.

— Bandit? — primeti stari. — Pa, zbog čega ga vučete sa sobom?

— Hoću da ga odvedem dole, u Piramid.

— Grom i pakao, po ovakvom vremenu? Imate još dobar komad puta pred sobom! Odakle dolazite?

— Iz Larinka Sitija.

— Svemogućí bože, koliko ste vi zaobilazili!

— Da, u snežnoj mećavi smo izgubili pravac. Bio bih vam zahvalan, ako bismo mogli kod vas da prenoćimo.

— Da, nešto ćemo već da napravimo. Uđite unutra, maršale.

Oni udoše u kuću i Vajat ode sa starim kroz malo predsoblje u sobu, u kojoj je bilo tako toplo, da je čovek iz Misurija jedva mogao da diše.

— Dobro ste naložili, mister.

— Ja sam Koleman, maršale, Džek Koleman.

I Dok Holidej razvuče lice, kada uđe u pregrejanu sobu.

Međutim, bandit, koji je vodio poreklo sa sunčanog juga, osećao se u ovoj toplini baš dobro. Protegli se.

Kapučino nije bio malo začuđen, kada mu, posle mršavog obeda, čovek iz Misurija ponovo sveza ruke i noge i postavi na jednu slamaricu pored zida, gde ga, jednim kaišem, priveza još za nekakvu kuku na zidu.

Koleman pogleda razbojnika, a zatim se obrati maršalu:

— Težak slučaj?

— Pa, da, moglo bi se tako reći.

— Čovek iz Misurija nije smatrao ispravnim da traperu izveštava o banditu. Nije bilo isključeno da bi usamljenog čoveka uhvatio strah, kada bi saznao koga je stvarno imao pred sobom.

— Tako — reče stari, pokazavši rukom na dve slamarice, koje je postavio u jednom ćošku u prostoriji. — To je vaše prenoćište.

Dok Holidej odmahnu rukom.

— Ja spavam u predsoblju.

On dohvati slamaricu i odnese je napolje.

Maršal pogleda za njim. Tada i

on uze svoju slamaricu i odnese je takođe napolje. Kada se ponovo pojavio na vratima, pogleda traper upitnim očima.

— A, gde cete vi da spavate, mister Koleman?

— Ja uopšte ne spavam.

— Šta?

— Da. — Stari se smeškao i uvijao svoje čupave brkove. — Znaite, to je jedna prilično glupa priča. Dok sam još bio dečak, okrznuo me je metak, koji mi je napravio čudnovate posledice. Naime, od tada više ne mogu da spavam.

— Kako je to moguće?

Holidej, koji se pojavio na vratima pored maršala, objasni:

— To je u principu moguće. Sreo sam razne ljude, čiji je centar za spavanje nekom ranom tako razoren, da oni više nemaju pravog sna.

— I, šta radite noću?

— Sedim u stolici i dremuckam. Ah, znate, ima toliko stvari o kojima mogu da razmišljam, tako da mi često i noć nije dovoljna.

— I? Ujutru ste odmorni?

— Ah, kako se uzme. Ponekad da, ponekad ne. — Samo vi lezite! Ja ću već da pazim na momka тамо. Ne morate uopšte da brinete.

Njih dvojica ga opet pogledaše upitno. Uprkos njegovoj čupavoj, neuglednoj spoljašnosti i njegovom starom, iznošenom odelu, ostavljao je dobar utisak. Dvojica iz Dodža odlučili su da ostave odškrinuta vrata i da legnu napolje u predsoblju.

— Ja neću da spavam — reče maršal. — Najradije bio doveo Kapučina ovde napolje kako bih ga imao pred očima.

Međutim, čovek iz Misurija nije mogao sebi da dozvoli da zahte-

va i od razbojnika da bude ovde, na hladnoći, u predsoblju. Na kraju, nije baš bilo tako jednostavno ostati u tako hladnoj prostoriji. A pritom još nepokretan i sa jednim ne baš tako debelim čebetom.

Mada je čovek iz Misurija imao nameru da ne zaspi, osetio je napore zadnjih dana i, posle već jedno pola sata, pade u dubok san.

Dok Holidej, koji je još neko vreme pažljivo osluškivao duboko disanje svog prijatelja, zatvori na kraju oči, pa i on zaspa.

Pored njih u sobi nije spavao niko. Stari traper ljuljao se u svojoj naslonjači, gledajući netremice zarobljenika preko, koji ga je fiksirao svojim crnim, svetlucavim očima.

Kapučino nije mogao oka da sklopi. Posmatrao je bez prestanka traper. Istovremeno je pažljivo osluškivao disanje dvojice prijatelja sa Zapada.

Posle izvesnog vremena usudi se da došapne starome:

— Hej, Koleman!

Uspravna bora pojavi se između gustih obrva starog.

— Šta hoćete? — progundala lovaca na krzna.

— Hteo bih nešto da vas pitam.

— Budite mirni.

— Ali, žedan sam. Mogli biste da mi date ipak jedan gutljaj čaja. To nije mnogo što tražim.

Stari se diže, ode do šporeta i nasu iz jedne plave kantice punu šolju čaja. Približi se sa njom do bandita, saže se i sipa mu u usta gutljaj, po gutljaj.

Kapučino ga je pritom oštro posmatrao. Po čelu mu se pojavile male graške znoja.

— Koleman! — prošaputa. — Ako

hoćete, sutra možete da budete bogat čovek.

Stari ga pogleda preneraženo.

— Šta trabunjate tu?

— Otkrio sam ogromnu žicu srebrne rude. Nije daleko odavde. Nas dvojica bismo mogli da je iskopamo i bili bismo zbrinuti ljudi. Šta mislite o tome?

— Ah, ne pričajte mi kojekakve gluposti, čoveče — gundao je stari.

— Ovde nema nigde srebra.

— Dajte mi jednu šansu, da vam dokažem! Odvežite me!

Kada Koleman čuteći nabra čelo, Kapučino mu se obrati preklinjući ga:

— Ne morate ruke. Samo noge i pođite sa mnom. Ruke ne morate da mi oslobodite. Pokazaću vam srebro. A, ako nije tačno ovo što sam Vam rekao, onda me dovucite opet qvamo nazad. Možemo još pre svanuća da se vratimo u baraku. Njih dvojica neće ništa da primete. Shvatite šansu ozbiljno, Kolemane. Ne budite ludi, ne propuštajte jednu tako sjajnu priliku. Jednoga dana ćete ovde crći od gladi ili starosti. A to vam nije potrebno, ako imate srebra. Srebra, kažem vam, više jar di uvis i lakat široko, jedna ogromna žica! Sasvim slučajno sam je otkrio.

Šolja u rukama starog počeo lagano da drhti.

Zločinac to primeti sa podmuklim smeškom.

— Danas? — odjednom se začu iz traperovog grla. — To nije moguće. Danas su bili ipak sa vama, maršal i Dok.

— Da, tako je. Obojica su bila kod mene. Bili su pored mene — ali, oni su slepi. Nisu videli što sam ja video. U jednom kratkom trenutku, u

kome je Dok zapalio šibicu, otkrio sam žicu. Ogromna je, kažem vam, Kolemane! Ogromna!

Govorio je brzo i ubedljivo i njegove reči, koje su bile sve prodornije, sve uzbudljivije, nisu promašile, na kraju, svoj cilj.

Stari odloži šolju, pošto je čaj počeo već da mu teče preko prstiju. Pažljivo oslušnu ka vratima, podiže se, ode do praga, zastade i ponovo oslušnu. Zatim se vrati i upita tiho, pri čemu se naže napred:

— Koliko je daleko do tamo?

— Ne bih mogao da vam kažem tačno. Ali, ima nekoliko milja. Gore među stenama.

— To uopšte ne može biti, — reče stari, čupkajući bradu. — Godinama krstarim kroz šume i planine, bio sam takođe gore među stenama, jer sam jurio divljač — ali, nikada i bilo gde, nisam ni grama srebra otkrio.

— Uradite, kao što sam vam rekao, Kolemane. Ostavite mi, mirno, ruke zavezane na leđima i odvedite me odavde. Možemo da izađemo kroz prozor. Odvešćemo naše konje malo dalje. A, zatim ću vam pokazati srebro. A ako to nije istina, što sam rekao, onda me dovucite opet ovamo. Ja nemam nikakvog izgleda protiv vas, kada su mi ruke zavezane.

Stari ga je gledao nepoverljivo.

— Nikakvog izgleda? Ne znam, ne izgledate mi baš tako naivan momak.

— Gluposti, Kolemanu, ne propuštajte ovu šansu. Ona se neće nikada ukazati.

Stari ga je, još uvek, gledao pozdrivo.

— Ne znam...

— Napred, Kolemane, vreme prolazi.

Lazaro Kapučine upotrebio je svu

svoju govorničku veštinu — i imao je uspeha. Odlučivši se brzo, stari mu odveza noge, uvrnu fitilj u lampi, uze svoju pušku sa kuke na zidu i malo otvori prozor.

— Brzo, napolje — promrmlja, stavljajući šešir na glavu. Kapučinu ogrnu mantil i takođe mu stavi šešir na glavu.

Skoro bez šuma izađe bandit kroz prozor. Kada je bio napolju, udahnu sveži noćni vazduh duboko u pluća. Ciničan osmeh stajao mu je na ustima i u njegovim iskeženim zubima.

— Tako, Erpe — prošaputa bez reči za sebe. — Račun ti nije dobar. U poslednjem trenutku uspeo sam da ti pobegnem!

Pokazalo se da je stari postavljao zamki bio vrlo vešt. Skoro nečujno mu je pošlo za rukom da izvede konje. I nekoliko minuta kasnije kasa li su u zapadnom pravcu, preko obronka, u dolinu, u susret udaljenom cilju.

A sneg koji je sipio, uskoro je pokrio njihove tragove.

*
* *

Čovek iz Misurija se beše probudio. Neko ledeno strujanje vazduha pređe mu preko lica. Tako hladno i oštro, da se čovek iz Misurija uspravi.

Začuden, ustanovi da je strujanje vazduha dolazilo samo kroz prislonjena vrata od sobe.

Kako je to bilo moguće? Unutra u sobi vladala je užasna vrućina, pa kako je onda moglo tako da vuče?

Neki čudnovati osećaj mu se proširi u predelu stomaka. On se odmah uspravi i ode na vrhovima prstiju do vrata. Kroz uzan otvor mogao je da vidi samo stolicu staroga.

Prazna!

A tada ugleda poluotvoreni prozor.

Da li je stari traper odjednom poludeo? Prvo onaj bestijalni metak, a sada ova ledena hladnoća u sobi?

Vajat gurnu vrata i pogleda u desni ugao sobe — i vide praznu Kapučinovu slamaricu.

Odmah istrča u predsoblje i probudi kockara. Zatim otvori vrata od kuće i otrča do šupe pozadi kuće.

Tu su stajala kamo dva konja. Kapučinov belac i crni parip starog nisu bili tu.

Vajat osedla odmah riđana.

Dok Holidej se pojavi na vratima šupe.

— Smejaćete se, Vajate — ja sam sve to sanjao, ono što se ovde odigralo. Kapučino je odjahao sa starim.

Vajat izvuče njegovog konja već napolje i pogleda na sneg koji je sipio.

— Pa, sada treba neko da nađe njihove tragove.

— To nam uopšte nije potrebno. Znam kuda su odjahali.

Vajat se smeteno okrenu.

Holidej dođe sa svojim crnim konjem iz štale i pope se u sedlo.

— Pođite samo sa mnom. Ja ću vas voditi.

Jahao je napred, napolje u snežno polje, padinom doline i preko na drugu stranu obronka opet gore, ka ivici šume.

Kada su došli do brežuljka, odakle su videli traperovu baraku, čovek iz Misurija približi svog konja, konju svog saputnika. Odjednom beše shvatio.

— Vi mislite da su odjahali gore prema stenama?

— Dajem glavu. Kapučino mora

da je video srebrnu žicu — kao i vi i ja.

— Miklite li zaista da je uspeo da u tako malom deliću sekunde pri- meti metal?

— Ne može da bude drugojačije. Pored toga, ja sam to i sanjao.

Jahali su sada brže. Ali, sneg koji je gusto padao, činio im je jahanje vrlo teškim.

Koliko je Kapučino bio u predno- sti?

Da li je zaista poveo starog sa so- bom? Ili, Možda je uspeo da starog nagovori da ga iznese iz kuće, pa ga se posle oslobodio?

Dva druga sa Zapada jahala su, nemo ozljeđeni, nazad putem, kojim su pre nekoliko časova stigli.

*

* *

Koleman i Kapučino prvi deo puta prešli su u velikoj žurbi. Nije se samo Kapučino žurio, već i stari, strahujući od dvojice koje je ostavio kod kuće. Tako su prešli u najvećoj žurbi više milja, viseći, sa naporom, na svojim konjima, dok Kapučino na kraju ne progundā starome:

— Mogli biste da mi, u stvari, oslobodite ruke. Ovo je pakleni na- por.

— Ne, ne, tako smo se dogovorili, mister — kako se vi, zapravo, zo- vete?

— Zovem se Ka... Kamilo.

— Ne, ne, mister Kamilo, ne mo- že. Tako kmo se dogovorili i tako ima da ostane.

— Još ću se srušiti sa konja, pa ćete imati muke sa mnom, da me izvlačite iz snega. Glupost! Maršal može svakog trenutka da se probudi i da nam bude za petama. Ja nisam uopšte u stanju da bežim, a kamoli da se borim.

— To i ne morate. Ja i ne želim da se borim sa Vajatom Erpom. Vi ste bandit.

Kapučino tada zaustavi svog ko- nja i okrete se u sedlu. Njegove crne oči prodorno su gledale u naborano traperovo lice.

— Vi mora da ste poludeli, Kole- mane. Pa, šta ste vi drugo nego je- dan bandit? Maršalu ste odveli jed- nog zarobljenika i sa njim jašite u planine, kako bi se divili srebrnoj rudi.

Nemo su jahali dalje. Svaki sa strahom i besom u srcu.

— Moramo od sada da se držimo više levo — reče Italo-Amerikanac.

Stari zatrese glavom.

— Ne, levo bismo došli u šumu oko Hadokovog jezera. Moramo da jašimo pravo i tek kasnije nešto skrenuti ka jugu, inače nećemo stići gore do stena. Poznajem ovaj kraj tačno, na to se možete osloniti.

— Nadam se — zakrešta bandit nemo za sebe.

On ni u kom slučaju nije imao na- meru da sa starim podeli žicu sre- brne rude. Ali, znao je da neće moći da nagovori starog da mu skine ko- nopac sa ruku pre nego što bar ne vidi srebro. Samo iz tog razloga mo- rao je da rizikuje, da preduzme ta- ko besmislen put ka stenama. Samo u tome se nalazila njegova neznatna šansa. Nadao se da će sam pogled na srebro starog toliko obuzeti i raspo- ložiti, kada je i onako bio već do- voljno lačomislen da ga oslobodi čvrstih veza.

Od ovog dana, tako čestiti stari čovek, koji je skoro šest decenija provodio svoj teški, mukotrpni, ali poštenu i dobar, život, bio je zaslep- jen izgledom da se domogne skupoc- enog metala, koji se nalazio na dru-

goj strani zakona. Još mu nije ni potpuno jasno bilo šta je on u stvari učinio.

Možda bi bilo bolje, da mu je Vajat Erp ipak rekao ko je zapravo bio zarobljenik. Jer sa ozloglašanim drugim vođom bande „ljudi sa vešalima” Lazom Kapučinom Koleman bi se jedva odlučio da krene na jedan takav put.

Život traperera Džeka Kolemmana otpočeo je pre sedamdeset i pet godina na jednom starom rečnom brodu na Misuriju, kada je došao na svet kao sin jedne kuvarice i kelnera na brodu. A, treba da se okonča, ovde u visokim planinama, još u toku ove noći. Prokletstvo, koje će starog lovca divljači sa krznom dovesti u grob, bila je blistava, svetlucava ruda plemenitog metala.

Koleman je u mlađim godinama mnogo tragao za zlatom, penjao se gore po planinskim stenovitim potocima, koji su se obrušavali u ogromnim slapovima, kopajući po neprohodnim i najopasnijim predelima. Proveo je mnoge godine tražeći srebro, da bi na kraju prestao. Ono što je pronašao bilo je uvek tako malo, da se trud oko kopanja jedva isplatio.

A sada ga je zaslepila vest koju je čuo: ogromna žica srebrne rude! Zar ne bi bilo lepo, da prestane sa teškim životom u planini, kako bi negde dole, u jednoj od dolina, u nekom tihom mestu, sagradio sebi kućicu, u kojoj bi mogao mirno da se odmara i spokojno da sačeka kraj svoga života?

Traper je ostario. Iz godine u godinu lov je bio sve težji. Boravak u planinskoj baraci, kao i u malim kućicama od drveta, koje je on u toku godina podigao na različitim mesti-

ma, pričinjavao mu je sve manje radosti. Mučila ga je kostobolja, a reumatizam ga je sve više stezao.

Tako je moglo i da se razume da ga je misao na srebro zaslepila. Pre nekoliko godina nije bilo moguće da se, tako lako namami. Ali sada, kada ga je starost ugrozila, bilo je drugo.

Koleman je jahao napred, goneći besno svog starog crnog konja. Put je tačno poznavao i pronašao bi ga u mrkloj noći, ili zavezanih očiju.

Posle izvesnog vremena viknu Kapučino starome, kroz snežnu vejavicu, koja se sada opet pojača:

— Hej, stari! Moraš da ideš više ulevo, do đavola!

Lovac na krzna kasao je bez uzbuđenja i dalje malo zapadnije.

— Levo! — urliknu Kapučino. — Do đavola, promašićemo, i svanuće. A Vajat Erp biće nam na tragu!

Ali, stari je i dalje išao svojim pravcem.

Gde su mu sada bile misli? Gde je mudrost, koja ga, kroz sve godine njegovog opasnog života, beše pratila? Mogao je da pretpostavi, da će Vajat Erp u svakom slučaju krenuti za njim. Kako je mislio stari traper da se odbrani od njega? Ali, baš na to nije mislio. Prokletstvo srebra ga je potpuno opčinilo.

Kada vejavica postade još jača, pritera Kapučino svoju belu kobilu odmah do starog.

— Hej, rekao sam ti, treba da ideš više ulevo. Tako nećemo nikada naći, čoveče.

Ali, stari ne odgovori. Ukočenog pogleda i dalje je išao pravo, držeći se svog puta.

Bandit se tada baci ulevo, podiže svoje zavezane ruke udesno i udari starog.

Stari traper se, preneražen, okrenu i pogleda razbojnika treptavim očima.

— Šta vam je? Jeste li poludeli?
— progunda.

— Čoveče, rekao sam ti! Treba da ideš više ulevo! Na ovaj način stići ćemo bilo gde, samo ne do stenal

— To morate meni da prepustite, čoveče. Rekao sam vam da poznajem planine.

Jahanje se nastavi.

Kapučino je goreo od nervoze. Posle nekoliko minuta pritera opet svog belca pored crnog traperovog konja.

— Čujete vi, Kolemane! Vi morate da mi odrešite ruke. Ne mogu više ovako da sedim, moram da se oslonim.

— Mi smo se drugojačije dogovorili — odvrati stari.

— To što smo se dogovorili je ipak glupost. Moram da imam slobodne ruke, makar jednu. Konj ide tamo kad hoće.

— Upravljajte ga butinama, pristikujući ga.

— Ne koristi ništa. On je naviknut na dizgine, a ne na pritisak butinama.

Stari se nije dao zbuniti i tako nastavio put.

Da je sada bacio samo jedan pogled u stranu, u iskrivljeno banditovo lice, možda bi se još i probudio iz svog srebrnog sna. Ali, on to nije učinio. Gledao je pravo, očekujući da se pozadi iza obronaka pojave stene.

Kapučino je goreo od besa, koji se sve više i više pretvarao u divlji strah. Šta ako stari promaši put ka stenama?

Nije smeo ni da pomisli! Oni će izaći na visoravan. A, kada zatim prestane sneg da pada, maršal će ih

pronaći za nekoliko sati, jer je sigurno da je krenuo njihovim tragom. Pored izvrsnih konja, koje su dvojica iz Dodža imala, nije moglo biti nikakve sumnje da će oba begunca biti uhvaćena.

Doduše, Kapučinijeva bela kobila bila je takođe izvrstan penjač i izdržljiv trkač, ali sa jahačem, koji nije mogao da upotrebi svoje ruke, kobila je mogla da razvije samo polovinu svojih mogućnosti.

Jahanje se nastavljalo i bandita je sve više i više obuzimalo nespokojstvo.

Odjednom stari pokaza rukom napred, promuklo kriknuvši:

— Tamo gore, samo pogledajte! Kamilo, pa pogledajte!

Kapučino visoko podiže glavu. Velike snežne pahuljice, koje su se nalazile na njegovim dugim trepavicama, istopiše se na užarenom licu.

Široko otvorenih očiju gledao je ukočeno napred, kako se nešto sivo i tamno pojavljuje, svetlucajući iza snežne zavesе.

Sada i on kriknu, potera svoju kobilu mamuzama o stomak i jurnu napred.

Ubrzo je pretekao traperu i požuri prema stenama.

Ali, šta je to bilo? Nije to bilo isto mesto, na kome je bio sa Vajatom Erpom i Dokom Holidejom. Stene su mu ovde izgledale niže i obrasle pri dnu žbunjem.

— Mi smo pogrešili.

— Moramo još dalje — začu glas starog iza sebe, koji je stenjao.

— Dalje? To je isključeno. Mi smo došli sa visoravni. Maršal je jahao uz jedan obronak i tada su se odjednom pojavile stene pred nama.

— Da, da, polako, to je još malo dalje.

— Dalje? Kuda? — brektao je bandit. — Ti si poludeo, traperu. Odmah sam ti rekao da moramo da se držimo jugozapadnog pravca.

— Naprotiv, mi smo šta više, i suviše otišli jugozapadno. Moramo mnogo dalje zapadnije. Prilično još. Pođite samo. Rekao sam vam, da ću pronaći put.

Jahali su dalje. I, stvarno, Kapučino ugleda odjednom visoke naprsle stenovite kule, koje su štrčale iz polja prekrivenog snegom. Promuklo kriknu i potera svoju belu kobilu napred.

Kobila odjednom posrnu. Jahač pokuša da se zadrži nogama, ali ga kobila zbaci i on tresnu nemilosrdno o hladno, tvrdo, kamenito stenje. Teško ošamućen ostade da leži, sa licem u snegu.

Koleman odmah skoči iz sedla, teškim koracima dođe do njega, podiže i odvuče malo dalje.

Na jednom malo zaklonjenom mestu ga položi i pregleda.

— Izgleda da je sve u redu — promrmlja i pljesnu ošamućenog dlanom po obrazima.

Kapučino otvori oči. U jednom skoku nađe se iznenada na nogama, tako brzo, da se traper uplašeno trgnu.

— Hej, došli ste k sebi.

— Ti, idiote! — proštenja bandit. — Rekao sam ti odmah da mi odvežeš ruke. Zbog tebe ću još i vrat da slomijem. A takav čovek hoće da mi bude partner!

Stari ga pogleda neodlučno, ali opet zavrte glavom.

— Ne, Kamilo, moramo da se držimo našeg dogovora.

Kapučino opsova nešto na svom maternjem jeziku kroz zube i okreće

tada glavu. Odjedanput pronađe klanac.

— Hej, pa mi smo već tu.

Stari zastade. — Ovde treba da bude srebrna ruda? — zakrešta. — To je isključeno. Ovde sam bio dva ili tri puta. Isto tako bio sam i u klanacu.

— Onda si bio slep, stari.

Kapučino krenu teškim korakom napred. Kobila je išla za njim. Stari je lagano išao iza njega.

Kada su već malo ušli u klanac, Kapučino ustanovi, ljuteći se, da ne može, baš, ništa da vidi. Podiže glavu i pogleda uvis, gde su se stene skoro dodirivale prema nebu, koje je izgledalo odatle kao uski crno sivi pojas.

Ode prema levoj strani klanca, pipajući duž zida.

Odjednom se saplete, ali vešto odskoči u stranu, tako da nije pao na lice. Kada se beše digao, isturi glavu i zaurla traperu, zapenušeno:

— Ti prokleta pseto, preseći mi konačno veze. Još ću razbiti glavu!

Eho gromko odjeknu u klanacu i stostruko se začu u ušima njih dvojice.

Ali, stari ne popusti.

Kapučino nije imao drugog izbora. Morao je da krene napred, pipajući opet levim ramenom duž zida u klanacu. I, odjednom beše pronašao usek.

— Ovde je to, ovde! Hodi ovamo, Kolemane!

Išao je, posrćući, još nekoliko koraka, pade na koleno, podiže se i opet, saplićući se, krenu dalje.

— Tako, sada hodi ovamo! Sada ćeš videti čudo neviđeno!

Stari dođe pored njega. Pipajući

potraži šibice, izvadi ih iz džepa i zapali jednu.

Mali plamičak pade na ispucalu stenu. Stena. Nije se drugo ništa videlo do stena.

Kapučinu je glava letela tamo, amo.

— Hej, to mora da je priviđenje. To mora da je priviđenje! — viknu.

Stari upali još jednu šibicu, ali, isto.

— Nismo još dovoljno ušli unutra. Verovatno da moramo još dalje.

Išli su preko sitnog kamenja.

Kapučino zastade u očajanju, naslonivši se vrelim čelom o hladnu stenu. Oni nisu, kada su bili ovde u klanecu, išli preko sitnog kamenja.

— Šta je sada? — čuo je glas traperov iza sebe.

Za trenutak nastade tišina. Zatim se začu promukli glas zločinčev iz useka: — Otišli smo isuviše daleko. Mora da je napred ka ulazu.

Stari je palio šibicu, za šibicom. Ali, uzaludno.

Lagano izadoše iz začaranog useka u klanac.

Stari je stao pred njim i zbunjeno gledao pred sobom.

— Da, da — konačno pređe preko njegovih usana. — Mogao sam tako nešto i da pomislim.

Kapučino se trže, podiže ruke vezane na leđima, i udari starog u stomak.

Jauknuvši traper posrnu. Međutim, odmah se uspravi i otetura do svog konja, kako bi izvadio iz futrole svoju pušku.

Napuni je i uperi u zločinca.

— Ubiću te, prokleta životinjo. Ubiću te!

Kapučino podiže visoko nogu i pogodi cev oružja, tako da ga izbi sta-

rom iz ruku. Sa treskom pade teška puška na zemlju.

Kapučino se munjevito skloni u stranu i prepreči starom put.

Traper zamahnu rukom i pogodi zločinca u lice.

Kapučino otrpe bol, saže glavu i udari njom čoveka, koji je ponovo nasrnuo na njega.

Traper se zanese, izgubivši vazduh i tresnu o zid klanca. Obema rukama osloni se o ledeni kamen.

— Urazumi se, bre! — odbrusi mu zločinac. — Bili smo u pogrešnom useku. Najverovatnije da ih ovde ima više.

Okrete se i odgega nazad.

Kada se beše dobro zamislio, izgleda da to nije tako daleko bilo. Oni su napravili samo nekoliko koraka kroz klanac, kada je maršal pronašao nišu u njegovom zidu.

— Čoveče, oslobodi mi ruke, pa ću lakše pronaći usek!

Međutim, Koleman nije popuštao. Nije pomišljao da potpuno oslobodi zločinca.

Kapučino, koji se beše oslonio leđima o zid klanca, kako bi mogao da pipajući pronađe mesto, odjednom zastade. Napipao je komad oštrog kamena, o koji pokuša da prereže svoje veze.

Međutim, ma koliko da se trudio — bilo je uzalud.

Ponovo opsova u sebi i nastavi da pipa.

Odjednom zid iza njega popusti. Jednostavno ga nije više bilo. On pade na leđa, tresnuvši snažno o zemlju. Ostade da leži ošamućen.

Kao iz daljine čuo je traperov glas iz klanca. — Kamilo, hej, gde ste?

Nije mogao da se pokrene. Šta se dogodilo? Obuze ga ledeni strah. Šta,

ako ga stari ne pronađe? Ako ga jednostavno ovde ostavi da leži i odjaši? Ukočenih mišića ležao je na zemlji.

Odjednom začu korake lovca na divljač sasvim blizu sebe, a zatim i njegov glas.

— Kamilo, gde ste? Kamilo!

Stari se saplete o noge skitnice.

— A, tu ste. Šta se dogodilo, za ime božije? Srušili ste se ovde u nišu.

On upali šibicu, kako bi ga osvetlio. Slučajno beše dohvatio dve šibice, tako da plamen prilično osvetli zidove stena.

Kapučino, koji beše malo otvorio oči, odjednom ih razrogači i iz njegovog grla odjeknu promukli, grgotavi glas:

— Srebro! Kolemane, srebro!

Stari se okrete i on sada ugleda, pri traperovoj svetlosti šibice, široku žicu plemenite rude u zidu useka.

Obe se šibice ugasiše na vrhovima njegovih prstiju i oprliše mu kožu.

Ali, on nije ništa osećao. Video je samo srebro.

Takođe, kada opet postade potpuno mračno, verovao je, da vidi pred sobom veliku žicu metalne rude, kako sjajno blista.

— Srebroooo! Srebroooo! — grgotao je.

Njegov uzvik prodre kroz usek i odjeknu u brzom, munjevitom, ehu od zida, do zida.

Upali opet šibicu i podiže je visoko. Plamen je lizao pored svetlucave rude uvis i izgledalo je kao da hoće da dohvati nebo.

Stari baci šibicu, okrete se, kleknu pored bandita i uhvati se, kao kandžama, za njegovu jaknu od krzna.

— Čoveče, Kamilo, srebro, odista, srebro! Vagon srebra, šta govorim, deset vagona, sto vagona! Čitavog života tražio sam jednu takvu žicu rude. I, sada je tu! Sada je tu!

Kapučino je gledao da se izvuče iz zagrljaja starog, uspravi i sedne.

— Da, Kolemane, mnogo vagona srebra. Bićeš bogat čovek, a ja tvoj partner.

— Da, biću bogat! — urlao je traper, kao izbezumljen. — Trulo bogat!

— A ja sam tvoj partner — ponavljao je Kapučino.

Stari prekide.

— Moj partner? Da, ti si moj partner.

On ga potapša svojom širokom rukom snažno po ramenu.

Opet upali šibicu i htede da se okrene.

Kapučino ga privuče svojom čizmom nazad.

— Hej, stari, nećeš valjda da dozvoliš, da tvoj partner, čovek, koji te je učinio tako bogatim, tako neočekivano bogatim, da stvarno ovde na zemlji čuči sa zavezanim rukama?

Koleman, koji beše ponovo zapalio jednu šibicu, ne okrećući se prema rudi, kleknu na levu nogu ispred Kapučina, držeći drvce, koje je svetlucalo, ispred sebe. Svetlost je blistala u njegovim očima, koja je bila daleko jača, nego majušna svetlost šibice.

— Bićemo bogati, Kamilo, trulo bogati.

Kapučinove oči sevnuše. Pogled mu se pripi na izborano lice starog.

— Čoveče, a, sada mi, konačno, preseči veze na rukama! Čučim ovde kao kakav idiot.

Mada se trudio, da svom glasu da

što ravnodušniji prizvuk, osećala se u njemu drhtava neizvesnost. Hoće li mu plan uspeti? Hoće li srebrna ruda starog toliko zaslepiti, da će mu osloboditi ruke veza?

I ova se šibica ugasila.

Koleman upali drugu.

— Bogati smo, Kamilo, truli bogataš! Sagradiću kuću, dole u Piramidu. Čarobno lepu malu kućicu, samo za mene.

— I ja ću ti u tome pomoći. To te neće koštati nijednog centa.

— Da, ti ćeš mi pomoći.

Kamilo se tada okrenu na stranu i pruži ruke traperu.

— Preseci konačno — procedi muklo kroz zube.

Prokletu srebro dostiglo je svoju najveću snagu anateme! Džek Koleman izvadi jednim teatralnim gestom svoj krivi nož iz opasača i počeo, kao testerom, da seče veze na zločinčevim rukama.

Od tog trenutka nije imao više od jedne minute da živi. Jedne jedine sićušne minute!

Kada je poslednji konopac veza bio presečen, Kapučino se uspravi, protrese ruke, istrlja zglobove i okreće se.

Koleman beše opet zapalio jednu šibicu i nož ostavio da leži na zemlji. Nije mogao da vidi ono što se sada odigravalo iza njegovih leđa.

„Čovek sa vešalima” se saže nečujno, dohvati nož za korice stegnutom rukom, podiže ga uvis i zari ga u levu stranu traperovih leđa.

Pogođeni se zatetura jedan korak unapred, a zatim lagano okrenu glavu nazad.

Šibica mu beše ispala i treperava svetlost dizala se iznad herkulovske

prilike bandita, do njegovog izobličeno lica.

Kapučino je stajao iznad njega iskeženih zuba, a preko njegovih usana prolamao se prodoran, zluradi, šuplji smeh, odjekujući jezivo kroz stenoviti klanac.

— Hahahahahaha! To je moja ruda, Kolemane i moja će i ostati. Samo moja!

Stari opet okrenu glavu i pogleda ukočeno u rudu. Šibica se lagano ugasi. Lovac na divljači sa krznom još uvek nije potpuno shvatio šta se dogodilo, kada odjednom posrnu na levo koleno, a potom snažno tresnu glavom o zid stene. Bio je to metal o koji je udario — srebro!

Isto srebro, čije prokletstvo ga je dovelo do zločinca, a potom ovde do groba.

Kapučino je sada munjevito radio. Zgrabi beživotno telo lovca na divljači, odvuče ga iz stenovitog useka, dalje u klanac, kako bi ga ostavio u sledećem useku. Pošto je starom sve opljačkao, što je mogao da koristi, vrati se nazad u usek, u kome je bila srebrna ruda i pretraži na zemlji ostatak ostalih ugašenih šibica, pokupi ih pažljivo i skloni kod sebe.

Potom dođe do konja, uze pušku starog i uzjaha svoju belu kobilu.

Konja mrtvog traperu beše zavezao na laso uže i povede za sobom.

Kada je napuštao klanac, sa istoka počeo da rudi zora, čija bleđa svetlost se lagano probijaše kroz mračno nebo, u snegom pokrivenne stenovite predele.

*
*

Nije prošlo ni cela tri sata, kada su Vajat Erp i Dok Holidej stajali pred stenovitim usekom ispred srebrne rude.

Dok Holidej držao je visoko jednu baklju, pri čijoj žućkastoj svetlosti maršal beše pretraživao zemlju.

— Bili su ovde — reče već posle nekoliko sekundi.

— Jeste li nešto otkrili? — upita kockar.

— Da. — Vajat pruži kockaru dlan, na kome se behu nalazile dve izgorele šibice.

— Dok, Vi ste samo jednu šibicu zapalili...

Nije prošlo ni deset minuta, kako je maršal pronašao traperov leš.

Smrknutih lica stajala su dva prijatelja iz Dodža opet u klancu.

— Kako li mu je samo pošlo za rukom da prođe pored nas? — razmišljao je glasno čovek iz Džordžije.

— Ne znam — dodade maršal. — Možda je ostao ovde gore na stena i odmah pored njih odjahao. Možda ga je traper ovamo doveo nekim drugim putem.

Zakasnili su.

Kada su se popeli u sedla i krenuli kroz slabiji sneg, odbegli ubica imao je više od tri sata prednosti.

Kuda je odjahao?

Bilo je tri mogućnosti. Mogao je da se vrati nazad u Larinka Siti, gde su se njegove ljudi najverovatnije još uvek zadržali. Ali, mogao je isto tako da odjaši i prema kampu Moreno. A, mogao je odmah ovuda pored stena da krene prema istoku, kako bi jahao prema gradu, ka dalekom Piramidu.

Bilo je kockanje.

Dva prijatelja iz Dodža se odlučise da krenu u Piramid.

Pa, čak i da je prvobitno i trideset „ljudi sa vešalima” bilo u Larinka Sitiju, ipak je najveći deo njih već napustilo grad, kada je maršal tamo došao. Verovatno da je Kapučino ili Veliki Vođa, dve trećine ljudi već unapred poslao za kamp Moreno. Prema tome, za Kapučina bilo je malo verovatno da krene, preko gole visoravni nazad za Larinka Siti. Morao je da sa tim računa, da će sneg prestati da pada i da će vazduh biti čistiji, što je značilo, da se izloži opasnosti da bude primećen još iz velike daljine, ukoliko bi jahao po tako preglednim snežnim površinama. Pored toga, takođe nije znao kako bi se proveo u Larinka Sitiju. Na kraju, banditi su podigli narod protiv sebe.

A, kamp Moreno? Bilo je to tako daleko — i osim toga bilo je i pitanje da li je Kapučino sam poznao put.

Put za Piramid je poznao. I, zbog toga čovek iz Misurija je odlučio da po drugi put odjaši za Piramid.

Oko devet sati pre podne sneg je prestao da pada, ali je nebo i dalje bilo prekriveno teškim oblacima, a vazduh bio vlažan i maglovit. Gornji sloj snega takođe se nije tako mrznuo, što je konjima zadavalo dosta teškoća.

Nisu mogli tako brzo da napreduju, kao što su to želeli.

Tek oko podne malo se razvedri, tako da se mogao videti komad čeličnoplavog neba. Pola sata kasnije probi se sunce od Kolorada svojim blještavim zracima.

Uprkos toga što je sunce grejalo, postalo je hladnije, tako da je sneg

po svojoj površini postajao sve tvrđi i tvrđi.

Njih dvojica sada su srećom mogli brže da idu napred, a dobra vidljivost im je takođe omogućavala da se orijentišu.

Vajat Erp držao se sada najkraćeg pravca prema Piramidu.

Međutim, ipak se beše smračilo, kada se konačno u daljini, duboko u podnožju doline, pojaviše žmirkave svetlosti grada.

Kako su često dolazili u neki grad, znajući da ih neki bandit ili više bandita, očekuje!

Da li je bio negde dole, među majušnim svetiljkama, čovek, koji je još u toku protekle noći bio u njihovoj vlasti?

Ta briga je požurivala čoveka iz Misurija.

Da li je Kapučino došao pre njih u Piramid? Ili je možda bio za njima i pronašao im trag?

Mrak, koji je vrlo brzo pao, odstrani poslednju misao iz glave maršala. Kapučino trag nije mogao više da nađe. Ukoliko je i on išao za Piramid, onda je i ostao pri tome. Vreme ga, u svakom slučaju, nije u tome sprečavalo. Noć je bila zvezdana, a uskoro se i mesec pojavi, bacajući svoju bledosrebrnastu svetlost po svetlucavoj snežnoj površini.

Sa jednog proplanka, pošto su prešli preko nekoliko udolina, mogli su opet da vide grad. Ovoga puta jasnije i mnogo bliže. Sada su mogli i da primete, da se on ne nalazi u podnožju doline, već mnogo dalje, na jednom malom uzvišenju.

Dok Holidej zaustavi svog konja.

Vajat Erp, koji je nekoliko koraka dalje jahao, takođe zaustavi i okrenu se svom prijatelju.

Mesec je bacao svoju hladnu, bledu svetlost na kockarevu priliku. Zbog čega je stao?

Vajat okrete svog konja i vrati se.

Čuteći stade pored prijatelja i pogleda dole u dubinu, prema svetlosti grada.

Holidej se beše obema rukama, oslonio na jabučicu od sedla.

— Možda je budalasto, Vajate — vremenom mi se i napadi javljaju češće — ali, ja se odjednom tako osećam, kao juče, kada smo gledali Larinka Siti sa ivice šume.

Čovek iz Misurija pogleda začuđeno u lice svog prijatelja. Zar je moguće da se i Dok Holidej isto tako osećao, kao i on, koga je već satima dole, ispod grudi, nešto mučilo.

Ukoliko više su se približavali gradu, utoliko je osećaj postajao jači u njegovim grudima. A, kada su potom videli Piramid po prvi put, gore sa planine, kao da je usijana lava prošla kroz njegove grudi.

— To je od hladnoće, Dok, — reče prigušenim glasom i produži lagano da jaše.

— Da, da, hladnoća, to će biti — promrmlja kockar. No bio je isto tako malo ubeđen u svoje reči, kao i čovek iz Misurija.

* * *

Kapučino je jahao odmah pored stena dolinom. Kada se u toku prepodneva nebo razvedri, zaustavi svog konja na jednoj uzvišici, iznad jedne šumske staze, koja se skoro beskrajno pružala prema jugoistoku.

Sasvim dole, u dubini, pokretale su se četiri tačke.

Jahači!

Kapučino obode svoju kobilu mamuzama i pojuri preko prilično str-

mog snežnog polja, prema šumskoj stazi. Kada stiže do prvih drveća, zaustavi se sakriven među njima. sjaši i krenu dalje, dok je mogao da pogleda na šumsku stazu.

Napred su jahala četvorica.

„Čovek sa vešalima” je hteo skoro da klikne od radosti, kada je prepoznao mrkobelu šarenu životinju jednog od njih. Takav konj bio je već i dole u Arizoni retkost, a ovde, gore u Koloradu, bio je već upadljiv!

Feri Bingham! Jedan od njegovih ljudi!

Kapučino se vrati do svog konja, skide laso uže sa dizgina traperovog konja, pope se u sedlo i odgalopira.

Dok je jurio šumskom stazom, Bingham se odjednom osvrnu i promuklo kriknu.

Kao da ih je oduvala snežna oluja, četiri jahača odjedanput nestadoše.

Kapučino je jurio i dalje, zviznuvši oštro.

Feri Bingham pažljivo oslušnu, okrete svog konja i pojuri opet ispod drveća prema šumskoj stazi.

— Grom i pakao! Vođa — urliknu naglašenim glasom.

Kapučino zaustavi svog konja tek na nekoliko jardi od kompanjona i pogleda ga očima, koje su sevale.

Tada se i ostali vratiše iz šume.

Toni Gildens, Bret Čok i okoreli melez Prekahari. Kada Kapučino ugleda Prekaharija nasmeja se, iskeživši zube. Oni su, znači, imali izviđača sa sobom, koji je poznavao planine, kao pocepani prsluk.

Pozdravljanje je bilo kratko i ne naročito srdačno — tačno onako kako je to bilo uobičajeno kod „ljudi sa vešalima”.

Njih četvorica su bili na putu za

Piramid. Izviđač je namerno krenuo zaobilaznim putem, pošto su u Larinka Sitiju bili otkriveni.

Banditi su se sada znatno bolje osećali, kada je njihov otresiti vođa bio sa njima. Bez vođe, ova je horda bila skoro bespomoćna.

Niko se nije usudio da upita šta je bilo sa velikom vođom. Kako je otišao iz grada? To, da možda uopšte nije mogao da pobegne, nije se niko od njih usudio čak ni da pomisli!

Velikog vođu niko nije mogao da uhvati.

On je bio fantom! Utvara. Niko od njih nije znao ko je on zapravo bio. Niko nije video njegovo lice. Bio je to najhladnokrvniji čovek, koga su uopšte znali.

Da je on ipak bio kao i ostali ljudi i da se čak sa njima i šaljio, nisu oni mogli ni da sanjaju. Da je on, na primer, sedeo sa njima dole u krčmi usred Larinka Sitija, za jednim stalom, to nije znao niko od njih.

Ni sam Kapučino, njegov najviši zamenik, nije video vođino lice. Tek je od pre kratkog vremena upoznao ime svog gospodara — i imao je isto toliko poštovanja, kao i straha, od tajanstvenog čoveka, kao i ostali „si-voliki”.

Uspeo je da šmugne odatle kao kakav pacov, kada se u gradu odjednom pojavila velika mačka po imenu Vajat Erp i tako munjevito zadala udarac.

Bila je sreća da je on najveći deo svojih momaka sa jednim drugim izviđačem poslao gore u kamp!

Kapučino naredi melezu da jaše prvi.

— Idemo dalje, ljudi, za Piramid.

Moramo da obezbedimo novo sledovanje. A, pored toga, ja imam dole nešto da završim.

Izvadi svoju malu kožnu torbu iz krznene jakne i izvuče iz nje jednu cedulju, na kojoj je bilo više imena, imena ljudi i mesta. Neka od njih bila su već precrtana. Pod imenom Piramid bilo je, na primer, precrtano ime Webster.

Ali, iza njega je sledilo još jedno drugo ime: Viliam O'Nil.

Kapučino je znao da je stari O'Nil bio sudija u vojsci i služio u istom puku kao i oficir Nik Erp, otac maršala Vajata Erpa. Kako je veliki vođa to sve uspeo da sazna, ostala je večita tajna i za samog otresitog zločinca Lazaro Kapučinija. Vođa je tako, na primer, saznao da maršal Erp uvek posećuje starog O' Nila, kada dolazi u Piramid, kao i da sudija ima zgodnu kćer od dvadeset i četiri godine, koja je maršala veoma poštovala i više puta mu pisala pisma u Dodž Siti.

To i mnogo koječega još, uspeo je vođa tajne organizacije da sazna. Iz tog razloga i Kapučino je bio intimno pun strahopoštovanja pred vođom. On je samo naslućivao da su zamke, koje vođa uspeo da postavi, bila jedna ogromna mreža i da je on morao da na svakom mestu ima svoje ljude, ljude koje ni sam Kapučino nije poznao.

Kada su prošli šumsku stazu, melez odjednom zaustavi svog konja.

Kapučino pritera svoju kobilu pored njega, sledeći njegov pogled.

Na jedno četiri stotine jardi ispred njih, pred jednom grupom planinskih borova, stajao je jedan konj.

Jedan osedlani konj.

Tamo gde se nalazi osedlani konj, morao je da bude i jahač!

Kapučino izdade svojim ljudima kratko naređenje. Dok je on pojurio pravo prema grupi drveća, drugi se razjuriše u strelce i opkoliše mali proplanak u šumi.

Kapučino se beše savio pored vrata svog konja i kružio oko stranog konja, koji je sada sa podignutim ušima njuškao prema jahaču.

U to oštre oči desperadosa otkriše jednu čovečiju ruku, kako viri iz snega.

Kapučino uze pušku u obe ruke i skoči iz sedla.

Pred njim, zatrpan u snegu, ležao je mrtvac. Mlad čovek, oko dvadeset godina.

Laz Kapučino nije znao da je to bio mladi trgovac Džordž Webster, koji je sam krenuo na put u planine i protiv sveta Vajata Erpa.

Kada je izviđač prišao bliže, izvuče ukočeno telo malo više iz snega i pogleda ga u lice.

— Snežna oluja ga je iznenadila, Kapučino pojaha dalje.

Bingam i izviđač pođoše za njim.

Međutim, Čok skliznu iz sedla, za trenutak u široka Kapučinijeva leđa, a zatim isprazni brzim pokretima džepove mrtvaca, uze njegovo oružje kod sebe i ponovo se pope u sedlo.

Gildens je za to vreme stajao oslonjen desnim laktom o jabuku svog sedla, a sada pruži svom kompanjonu levu ruku.

Čok izvuče revolver mrtvaca ispod svog opasača za oružje i pruži Gildensu.

Ovaj zavrte glavom i pokaza na novčanik, koji je lešinar sklonio u džep od pantalona.

Dva lupeža podeliše plen, a zatim krenuše za ostalima.

Već je pao mrak, kada su se sa juga, kroz pobočnu dolinu, približili velikoj dolini Zmijske reke i ugledali grad pred sobom.

— Evo nas, dakle, opet — rogunda Kapučino, jašući prvi.

Kada su se približili gradu na jedno pola milje, nisu ni slutili, da su u istom trenutku, visoko gore, na jednom isturenom proplanku stajala dva jahača koja su takođe gledala u grad.

* * *

Posle kratkog savetovanja razbojnici se podeliše i krenuše iz različitih pravaca prema glavnoj ulici.

Kapučino potraži jednu malu štalu za smeštaj konja u maloj Krik ulici i pruži dizgine svoje kobile starom poluslepom Jusufu Vagenaru u ruku.

— Evo, stari, smesti mog sivca dobro. Uskoro ću ga uzeti. A evo i nešto unapred!

On tutnu starom jedan srebrni dolar u ruku.

Sopstvenik štale beše taman pomislio da je postao pakostan zbog svojih očiju, jer mogao bi da se zakune, da je to bio beli konj, kojeg mu je stranac doveo. Sivac, dakle... Međutim, srebrni dolar vrlo brzo mu je odagnao crne misli.

— Ima li šta novo u gradu? — upita Kapučino, pipajući se po džepovima, kako bi našao nešto da zapali.

— Novo? Malo. Juče na noć je, u svakom slučaju, nešto bilo. Dve strugare i jedna kuća usred grada su izgorele do temelja.

— Ma, nemojte reći!

— Da, i znate koje je podmetnuo

požar? — žestio se stari. — Kladim se u srebrni dolar, da to nećete nikada pogoditi!

— Nemoj me praviti nestrpljivim, starino — reče Kapučino.

Vagner mu priđe sasvim blizu i prošaputa promuklim, od uzbuđenja drhtavim glasom na uvo:

— „Ljudi sa vešalima”!

Kapučino trže glavu. Gurnu mali prst u uvo, kao da ga svrbi i zakrešta:

— Ti si lud, stari, a pored toga smrdiš na beli luk.

Ode odatle na ulicu.

Gore, na raskrsnici glavne ulice, ugleda Breta Čoka gde stoji. Ovaj ga nije primetio i u tom trenutku je baš podmetnuo nogu jednoj devojci, koja je prolazila i kada ona posrnu, hteo je još da je uhvati za stražnjicu.

Međutim, pogodi ga snažna šamarčina.

Istovremeno dok je njemu opalio šamar, Kapučino pridrža devojk, uspravi je, gurnu Čoka, koji je poleteo na njega, ne prepoznavši ga i reče:

— Pardon, gospođice, moj drug je malo više popio!

Čok se uplašeno trže.

— Vi? — promuca.

— Da, ja, idiote!

Čok se zakašlja, zbunjeno.

— Dogodilo se slučajno!

— Još jedanput i napraviću od tebe drvo za potpalu — zašišta Kapučino, dok je stavljao izgorelo palidrvce među zube i počeo da ga melje, zatim gurnu ruke u džepove i izađe na verandu.

Čok je stajao za njim.

— Gubi se! — prošišta desperados, pored šibice. — Rekao sam ti da paziš na šerifovu kancelariju.

— Jesam. Odmah je prekoputa.

— Tikvo! Ukoliko smatraš jednu žensku suknju šerifovom kancelarijom, još danas ćeš misliti da je nebo kontrabas.

Kapučino napusti verandu, pređe preko ulice i pojavi se negde u tami na verandi, pored šerifove kancelarije.

Čok se nasloni na verandu, posmatrajući šerifovu kancelariju.

Melez Prekahari stajao je neposredno pred barom kod „Medveđe šape“, praveći se da je pijan, naslonjen na ogradu.

Toni Gildens čučao je, pušeci na ulazu zadimljene krčme lovaca na životinje sa krznom, koja se nalazila sa druge strane šerifove kancelarije. Odjednom oseti kako ga neko udari po šesiru, te skoči i dohvati revolver.

Ugleda tada pred sobom, prema zvezdanom nebu u noći, neočekivano, siluetu Kapučina.

— Vođa!

— Zaveži njušku i baci cigaru iz usta.

— Ali...

— Nikakvo ali, blesavko! — obratiti mu se zapovedničkim tonom desperados. — Kada malo jače povučеш duvan, nije isključeno da čovek, koga mi čekamo, vidi tvoje kriminalno lice i dobro ga zapamti. To moramo, na svaki način, da izbegnemo.

Gildens nije stigao još nešto da kaže, jer je neograničeni gospodar već krenuo dalje.

Sledeća kuća bila je jedna trgovina, koja je već odavno bila zatvorena. Ali, iz njena dva prozora još uvek je padalo svetlo. Leon Mek Lod, vlasnik, bio je zaposlen prebrojavanjem skromnog dnevnog pazara, jer to nije nikada radio u svome

stanu, već po dugogodišnjoj navici, uvek u radnji, iako ga je to još nešto duže odvajalo od njegove udobne stolice za ljuljanje, pozadi u stanu. Nije hteo da posao obavlja u privatnom stanu, kako je običavao da kaže.

Kasnije je mnogo pisano i bez sumnje još više govoreno, o onome što se u večernjim časovima tog vedrog i studenog februarskog dana u glavnoj ulici grada Piramida u Koloradu dešavalo. Iz tog razloga potrebno je i ovde prikazati opet tačnu sliku.

Čok je, dakle, bio naslonjen na jedan stub od verande, odmah prekoputa kancelarije.

Melez je čuvao stražu ispred „Medveđe šape“.

Toni Gildens čučao je u ulazu u krčmu lovaca na životinje sa krznom.

Kapučino je krenuo lagano ka uglu, gde zastade i ne okrećući se, prošišta:

— Sve jasno, Feri?

— Sve jasno, Laz! — začu se Bingamov glas u mraku na ulazu u radnju.

Mister Mek Lod zamračivao je svako veče prozore sa dva komada kartona, kako bi kasnije mušterije odmah iz daljine primetile da je zatvoreno.

Svetlost je padala kroz oba prozora trgovine napred na glavnu ulicu i oko ugla u Linkolnovu ulicu.

Koso preko, na drugoj strani glavne ulice, jedno petnaest jardi daleko od Berta Čoka, stajala su jedna kola sa pet arnjeva, iz kojih je baš tada nešto istovarivano od strane dvojice. Bile su to bale sa štofovima, koje su prevlačene u radnju na drugoj strani ulice.

Dva čoveka išla su bučnim kora-
cima i brzo od strane šerifove kan-
celarije, preko verande, ka radnji
Mek Loda.

Jedan od njih odjednom se upla-
šeno trže unazad, kada u ulazu lo-
vačkog bara ugleda nekog čoveka
da čuči.

Gildens se beše srmtno uplašio,
kada je video kako se pred njim
pojaviše dve prilike, te izvadi svoj
kolt.

Jedan od dvojice polete unazad,
udari u drugog, a ovaj se saplete
preko verande.

Bret Čok se trže, dohvati kolt,
istrže ga iz futrole i opali.

Metak probi levu nadlakticu drvo-
seče Džeka Endrjua.

Gildens tada potpuno izgubi živ-
ce i ispalio metak na čoveka; koji se
beše od njega uplašeno trgnuo una-
zad, na drugog drvoseču, trideset-
devetogodišnjeg Vincenta Karing-
tona. Pogodi ga gore desno u vrat i
trže oružje još jedanput.

U tom trenutku ispred kola sa ci-
radom, preko, pojavi se prilika ne-
kog visokog čoveka, čija bela košu-
lja zablista ispod širom otvorenog
mantila crne boje. I u tom istom
trenutku sevnuše dva revolvera u
njegovim rukama.

Toni Gildens dobi pogodak u gru-
di, zatetura se unazad i sruši pored
vrata krčme.

Drugi metak, koji kao da je u is-
tom momentu bio ispaljen, ali, u
stvari za delić sekunde kasnije, po-
što je strelac morao munjevito da
okrene ruku, obori Breta Čoka sa
verande.

Kapučino se beše okrenuo kada
je čuo prvi pucanj, potraživši pogle-
dom Bingama, koji se odmah, sa ula-
za, stvori pored njega.

Uto se iza njih dvojice pojavi
mračna prilika nekog šest i po stopa
visokog čoveka.

— Kapučino! — Glas pogodi des-
peradosa u uvo kao udarac pesnice.

Dvaput brže od Bingama okrete
se desperados.

— Maršal! — viknu. — U pakao
s njim!

Ali već ga pre toga pogodi stra-
hoviti udarac u bradu pesnice čove-
ka iz Misurija, tako da se nekoliko
puta okrete oko svoje ose i na kraju
tresnu u stub verande.

Bingam je u međuvremenu brzo
došao k sebi i potegao za svojim
koltom prema protivniku.

Vajat munjevito podiže levu nogu
uvis i čizmom pogodi u cev revol-
vera, tako da ga banditu izbi iz
ruke.

Bingam polete nazad.

Vajat polete za njim u jednom
ogromnom skoku i tako ga udari
desnom rukom, da ga podiže od
zemlje.

Kao neka grabljiva mačka podiže
se pred njega Kapučino — ali, iz
poluokreta, raspali ga maršal straho-
vito desnim bekhendom i pogodi
desperadosa tačno u vrh brade, tako
da on odlete sa verande. Teško oša-
mućen ostade da leži u snegu na
Linkolnovoju ulici.

U roku od nekoliko sekundi beše
se to odigralo.

Sva četvorica bila su potučena
munjevito, mada su se isto tako i za
dvojicu iz Dodža pojavili sasvim
iznenada.

Međutim, melez Prekahari bio je
još slobodan.

Kao skamenjen on je posmatrao
borbu, od koje je samo video ono
što se pred njegovim očima dešava-
valo. Video je kako su se dvojica

drvoseča srušila, a zatim, na njegov užas, kako njegova dva druga — Gildens i Čok padaju.

Potom je video, kako Kapučinijevo teško telo leti sa verande i napred na uglu ulice, kao kakav beživotan džak, ostaje da leži.

Vajat skoči na ulicu, dohvati teško Kapučinovo telo, prebaci ga preko ramena i otrča prema poluotvorenim vratima pored radnje.

Holidej ga je sledio.

Melez tada siđe niz stepenice i polete preko ulice, pored nepomičnog Čokovog tela, prema kolima.

Šest jardi ispred njega stajao je Holidej, okrenut leđima.

A devet ili deset jardi dalje maršal, koji je odnosio Kapučina.

Izviđač izvadi revolver i zapeoroz.

Šum zapinjanja uhvati izvežbano uvo kockara. Kao strela odapeta iz luka, okrete se nekadašnji lekar iz Bostona i razantno brzo ispali tri metka jedan za drugim.

Izviđač, „čovek sa vešalima”, prevrnu se i pade kod konja.

Ali i on je pucao. Metak okrznu levi obraz čoveka iz Džordžije. Skoro na istom mestu, na kome je Holidej bio ranjen gore u Larinka Sijiju.

Sa licem koje je krvarilo, stajao je tu kockar i ukoceno gledao u kola. Za sekundu mu se smrači pred očima.

Maršal zastade, okrete se i prijeti prijatelja, kako se zanosi na sred ulice. Zbaci razbojnika ša sebe i potrča nazad.

— Dok!

Holidej beše izvadio svoju veliku cvetnobelu maramicu i prislonio na ranu, koja je jako krvarila.

— Ništa od značaja, maršale. Me-

đutim, opet za dlaku tačno... Okrete se i naglo prekide. Maramica pade u sneg. Cev teškog, poniklovanog revolvera nije drhtala u njegovoj desnoj ruci, kada ga uperi napred.

— Pa, pogledajte samo, maršale, on hoće opet da bude samostalan! Lezi dole, Kapučino, imaće ćeš se odvesti u pakao!

Kao staklo, koje se sa treskom lomi u paramparčad, odjeknu kockarev glas u ulici.

Kapučino, mada još uvek jako ošamućen od teškog udarca, beše se podigao na desno koleno.

Čovek iz Misurija pritrča i podiže ga.

Zločinac je bio svezan sopstvenim opasačem i kada se pojavi šerif sa svoja dva pomoćnika, maršal reče osorno:

— Pobrinite se za ostale, mister Keri. Ovog čoveka ovde ne puštam više sa očiju!

*
* *

Toni Gildens bio je mrtav. Svi ostali bili su manje ili više povređeni, ali nikome život nije bio u opasnosti. Kada ih je sedi doktor Brigank previo, bili su strpani u zatvor.

A šerif, pošto je sastavio izveštaj, krenuo u hotel kod Vebstera, da bi se raspitao za maršala. Kada ga ugleda, stari trgovac drvetom zavrte glavom i mahnu mu.

— Bio je ovde samo kratko i oprostio se.

— O... oprostio se? — promuca Keri ne shvatajući.

— Da, odjahao je.

— Odja...

— Imate li nešto protiv?

Šerif se uhvati za grlo.

— Nećete, valjda, da mi kažete ozbiljno da je on, posle ovakve paklene borbe revolverima, odmah uzjahao konja?

— Svakako.

— A Holidej? On je bio ipak ranjen?

— Da, ima veliki flaster na licu. Keri se okrete i lagano krenu, klimajući glavom.

— Ima ljudi, kao od čeličnotvrđog drveta... — mrmljao je pred sebe.

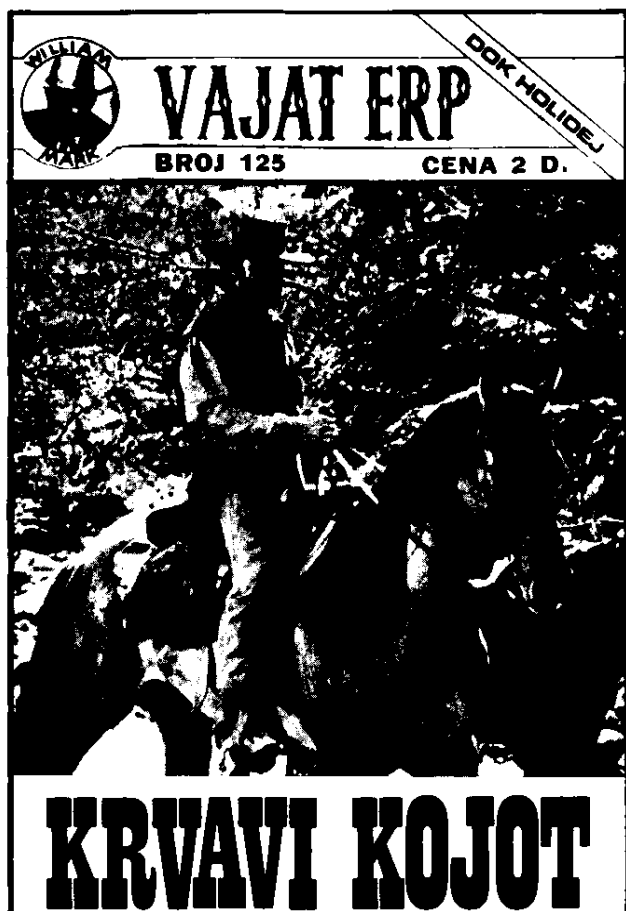
KRAJ

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

2. oktobar 1971.